

**Învățământul
simultan
în
ciclul primar**

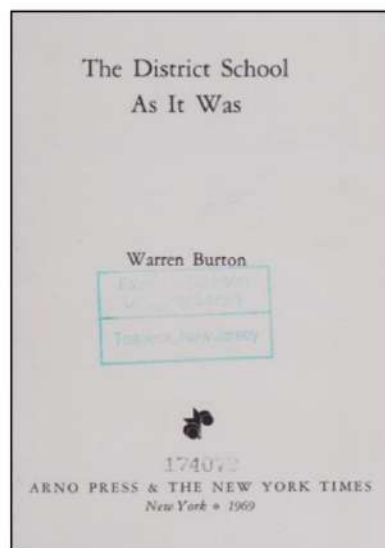
1. Învățământul simultan - repere

Învățământul simultan are rădăcini adânci în istoria educației, fiind o practică obișnuită în comunitățile rurale și izolate încă din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea.

Origini și evoluție:

- Secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea: În comunitățile rurale din Europa și America de Nord, școlile erau adesea formate dintr-o singură sală de clasă, unde un singur învățător predă simultan copiilor de diferite vârste și niveluri de cunoștințe. Această organizare era determinată de numărul redus de elevi și de resursele limitate.
- În țări precum Suedia și Norvegia, inițial învățământul simultan a fost implementat în comunitățile rurale pentru a asigura accesul la educație, dar apoi a fost studiat și promovat în diverse sisteme educaționale, ca model inovator.

Printre primele cărți despre învățământul simultan se numără:

"The District School As It Was" (1833) a fost publicată anonim în primele două ediții, deși în 1838 autorul a fost dezvăluit: Warren Burton (1800–1866), un pastor care a lucrat pentru îmbunătățirea educației publice.

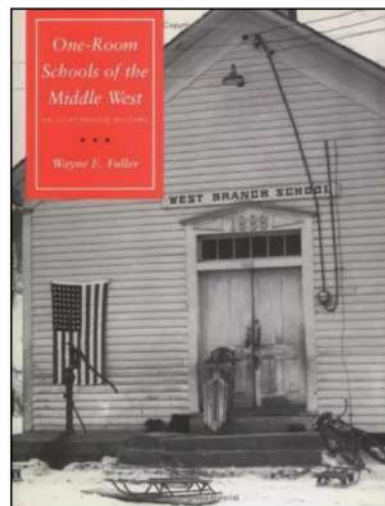
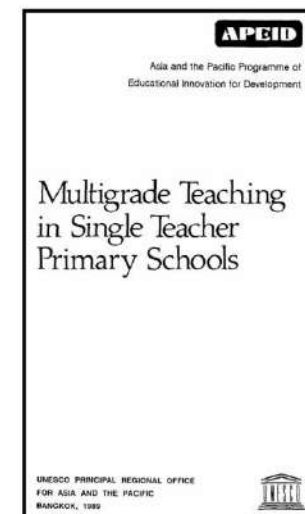
Această carte oferă o perspectivă asupra școlilor cu o singură sală de clasă din America secolului al XIX-lea, evidențiind provocările și metodele de predare utilizate în clase cu elevi de vârste diferite.

Surse: https://www.merrycoz.org/voices/District/District_main.xhtml
<https://archive.org/details/districtschoolas0000burt/page/n5/mode/2up>

"Multigrade Teaching in Single Teacher Primary Schools" (publicată de UNESCO în 1989)

Acest ghid oferă strategii și recomandări pentru predarea în școli primare cu un singur profesor, unde învățământul simultan este o necesitate.

Sursă: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000084515>

Cartea *"One-Room Schools of the Middle West: An Illustrated History"* de Wayne E. Fuller (University Press of Kansas, 1994)

Această carte relatează perioada de apogeu a școlilor cu o singură sală de clasă și influența lor asupra educației americane, de la epoca pionierilor până la procesul de consolidare de după Al Doilea Război Mondial. Situate în mici districte școlare independente, acestea au fost susținute cu resurse minime de către fermieri dedicați comunității.

Sursă: <https://www.ebay.com/itm/335745344854>

Învățământul simultan în zonele rurale (din necesitate)

Context:

Este implementat ca o soluție practică pentru a răspunde numărului mic de elevi dintr-o zonă geografică izolată.

Resursele limitate (infrastructură, cadre didactice) fac imposibilă organizarea unor clase separate pentru fiecare nivel.

Caracteristici:

Clasele includ elevi din mai multe niveluri de vârstă și educație.

Profesorul gestionează simultan curriculumul pentru mai multe clase.

Accentul cade pe asigurarea unui minim de educație pentru toți elevii, cu resurse puține.

Provocări:

Diferențele mari între nivelurile de pregătire ale elevilor sunt dificil de gestionat.

Profesorii se confruntă cu un volum mare de nevoi, având responsabilitatea de a gestiona optim simultan mai multe programe.

Resursele limitate de timp, spațiu etc.

Rezultate:

Se dezvoltă mai mult învățarea independentă.

Apare riscul de a nu putea acoperi nevoi educaționale specifice.

vs.

Învățământul simultan în urban (ca alegere)

Context:

Este o alegere pedagogică pentru a valorifica grupuri mixte ca vârstă.

Școlile pun în practică modele educaționale inovatoare prin care se valorizează diversitatea și se promovează învățarea socială prin colaborare.

Caracteristici:

Clasele sunt formate intenționat din elevi de vârste sau niveluri diferite.

Profesorii implementează metode moderne de predare-învățare-evaluare, cum ar fi proiectele și mentoratul între elevi.

Resursele și infrastructura școlilor urbane permit o organizare eficientă.

Provocări:

Necesită pregătire pedagogică avansată din partea profesorilor pentru a gestiona diversitatea în clasă. Elevii și părinții pot întâmpina dificultăți în adaptare, mai ales dacă nu înțeleg beneficiile acestui model.

Rezultate:

Elevii își dezvoltă abilități sociale, cum ar fi adaptarea la diversitate, colaborarea și rezolvarea de probleme. Sistemul sprijină învățarea diferențiată și permite elevilor să progreseze în ritm propriu.

Finlanda

Finlanda este cunoscută pentru inovațiile educaționale și pentru promovarea colaborării între elevi. În multe școli se formează clase de elevi cu vârste diferite, ca parte a unui model pedagogic centrat pe elev. Învățământul simultan este utilizat pentru proiecte tematice și pentru a sprijini învățarea prin colaborare. Elevii mai mari îi ajută pe cei mai mici - aceștia beneficiind de exemple concrete de la colegii lor și de explicații mai aproape de nivelul lor de înțelegere. Acest model susține dezvoltarea abilităților sociale și a competențelor interpersonale.

În regiunile izolate din nordul țării (Laponia), învățământul simultan este folosit pentru a asigura educația copiilor din comunități mici și îndepărtate.

Norvegia

În orașe mari precum Oslo sau Bergen, școlile Waldorf și Montessori promovează în mod activ modelul învățământului simultan pentru beneficiile sale educaționale și sociale.

În regiunile rurale și izolate din nord, unde populația este răsfirată, clasele cu elevi de vârste diferite sunt utilizate pentru a oferi educație tuturor copiilor din comunitate.

Regatul Unit

Unele școli private sau academii britanice aleg să organizeze clase cu elevi de vârste diferite pentru a crea un mediu de învățare mai flexibil.

Sistemul „Key Stage” permite gruparea elevilor de vârste diferite pentru activități comune, mai ales în școlile care aplică metode Montessori sau Waldorf. Elevii dezvoltă o înțelegere mai bună a diversității, învățarea este adaptată ritmului individual, iar colaborarea este intensificată.

În regiunile rurale din Anglia, Scoția și Țara Galilor, școlile mici folosesc modelul de învățământ simultan pentru a oferi educație tuturor copiilor din comunitate, indiferent de vârstă. Aceste clase sunt frecvente în satele mici unde populația școlară este redusă.

Australia

În orașele mari, unele școli aleg să implementeze învățământul simultan ca metodă pedagogică, inspirată de filosofii educaționale cum ar fi Montessori sau Waldorf. În orașe precum Sydney, Melbourne sau Brisbane, aceste școli sunt de cele mai multe ori private sau independente și oferă un curriculum diversificat. Profesorii implementează învățarea diferențiată, proiectele de grup și mentoratul între colegi, iar ritmul de învățare este flexibil.

În regiunile rurale și izolate (de exemplu Northern Territory, Queensland și Western Australia), cum ar fi comunitățile mici din zonele deșertice sau insulele mai puțin populate, populația școlară este redusă, ceea ce face imposibilă organizarea unor clase de sine stătătoare pentru fiecare an de studiu. În multe cazuri, acest tip de învățământ este susținut de School of the Air, un program educațional la distanță care completează învățământul simultan din aceste comunități.

India

În școlile private și cele care urmează metode alternative (Montessori), învățământul simultan este utilizat pentru a promova învățarea autodirijată și colaborarea.

În sate și regiuni îndepărtate, cum ar fi cele din Rajasthan sau Bihar, învățământul simultan este o soluție la lipsa infrastructurii și a personalului didactic.

Canada

În regiunile rurale și nordice, cum ar fi provincia Newfoundland și Labrador sau teritoriile nordice (Yukon, Nunavut), școlile cu număr mic de elevi adoptă învățământul simultan pentru a acoperi toate nivelurile educaționale. Elevii de vârste diferite sunt grupați în aceeași clasă, iar resursele educaționale sunt completate prin învățarea la distanță.

La alegere, părinții din școlile urbane și suburbane, pot opta pentru Montessori și Waldorf, ce integrează învățământul simultan, punând accent pe învățarea diferențiată și pe colaborarea între elevi. Unele școli publice au adoptat acest model pentru a încuraja mentoratul și progresul individual.

2. Ce spun cercetările despre învățământul simultan?

Cercetările despre învățământul simultan au început să fie realizate încă din secolul al XIX-lea, odată cu dezvoltarea școlilor rurale mici, unde elevii de vârste diferite erau grupați în aceeași clasă. Studiile au continuat, iar interesul a crescut semnificativ în a doua jumătate a secolului XX, pe măsură ce s-au analizat beneficiile și provocările acestui mod de organizare, inclusiv impactul asupra învățării și dezvoltării sociale a elevilor.

În prezent, cercetările privind învățământul simultan sunt realizate periodic în alte țări, mai ales în contexte rurale sau în zone cu resurse educaționale limitate.

Implementarea învățământului simultan poate fi influențată de mai mulți factori. Unele școli aleg în mod intenționat să grupeze elevi de vârste diferite, bazându-se pe convingerea că acest model aduce beneficii pentru învățare și dezvoltare. Ele consideră că astfel se creează un mediu centrat pe elev, unde progresul este personalizat, iar sprijinul este adaptat fiecăruia.

Pe de altă parte, în mediile rurale, unde numărul elevilor este redus, unele școli recurg la gruparea elevilor de vârste diferite, din necesitate. În aceste comunități, fluctuațiile de înscrieri fac dificilă formarea claselor tradiționale, iar această abordare permite menținerea unor clase echilibrate și utilizarea eficientă a resurselor limitate. Astfel, școlile pot oferi o educație de calitate, chiar și în condiții de populație școlară scăzută.

Predarea-învățarea-evaluarea în învățământul simultan (ca necesitate) nu sunt ușoare, însă recompensa este că oferă o modalitate optimă de educație pentru copiii care altfel nu ar putea merge la școală.

În multe zone ale lumii, profesori și chiar părinți, cred că predarea în regim simultan este ceva ce trebuie desființat prin angajarea mai multor profesori sau prin închiderea școlilor mici și forțarea copiilor să meargă pe distanțe lungi până la altele mai mari.

Cu toate acestea, există și țări, nu numai în Asia de Sud-Est, ci și în multe părți ale Europei, Americii de Nord și Australiei, în care predarea în învățământul simultan este prima alegere din mai multe motive:

- îi ajută pe copii, în special pe cei din zone îndepărtate și izolate, să-și realizeze dreptul la educație;
- este o abordare eficientă din punct de vedere al costurilor pentru a oferi școlarizare copiilor adesea excluși din sistemul de învățământ;
- încurajează copiii din medii diferite să învețe cu ajutorul colegilor lor și, prin urmare, promovează coeziunea, cooperarea și competiția sănătoasă între elevi, întărește abilitățile interpersonale și de conducere [1].

În mai multe studii se afirmă că, pentru a putea preda cu succes în clase cu copii de vârste diferite, profesorii trebuie să aibă experiență și să fie bine pregătiți în practicile pedagogice, să fie susținuți (de școli și comunități); capabili și dispuși să lucreze în colaborare (cum ar fi planificarea și predarea în echipă); să fie flexibili și interesați de a crea medii sigure de învățare (Barber, 2015; Davenport 1998; Heins et al., 2000; Hoffman, 2002, 2003; Lingam, 2007; Principal, 2008; Smit et al., 2015) [2].

Cercetările mai arată că, un profesor din învățământul tradițional, cu o clasă eterogenă, într-o școală cu resurse reduse, poate întâmpina mai multe dificultăți decât un profesor cu o clasă de învățământ simultan, dar cu resurse adecvate și structuri de sprijin. Prin urmare, predarea în învățământul simultan poate fi mai mult sau mai puțin dificilă, în funcție de contextul în care are loc [3].

[1] M. Ronksley-Pavia, G. M. Barton, D. Pendergast (2019), Multiage Education: An Exploration of Advantages and Multiage Education: An Exploration of Advantages and Disadvantages through a Systematic Review of the Literature, Australian Journal of Teacher Education, 44(5).

[2] Embracing Diversity: Toolkit for Creating Inclusive, Learning-Friendly Environments Specialized Booklet 4: Practical Tips for Teaching Multigrade Classes (2015), UNESCO Bangkok Office.

[3] C. Mulryan-Kyne (2007), The preparation of teachers for multigrade teaching, Teaching and Teacher Education (23/4).

Rezultatele diferitelor studii indică faptul că educația oferită în sistemul de învățământ simultan este la fel de eficientă ca cea din învățământul clasic în ceea ce privește performanța academică și mai bună în ceea ce privește învățarea socială.

Eficacitatea învățământului simultan a fost susținută de numeroase studii de cercetare, efectuate începând cu anii 1960 asupra rezultatelor cognitive și non-cognitive ale elevilor de mai multe vârste (Hoffman, 2007).

Majoritatea cercetătorilor nu au raportat nicio diferență în ceea ce privește rezultatele învățării elevilor. Cu toate acestea, în ceea ce privește realizările non-cognitive, cum ar fi construirea de prietenii, îmbunătățirea stimei de sine, conceptul de sine și dezvoltarea socială, rezultatele au favorizat învățământul simultan.

Miller (1991) a întreprins o revizuire a 21 de studii educaționale din SUA. Rezultatele au indicat că elevii din învățământul simultan au avut rezultate la fel de bune precum elevii din învățământul clasic, însă mult mai bune în sfera emoțională și comportamentală.

Veenman (1995) a revizuit 38 de studii de cercetare din întreaga lume. Cercetătorul nu a găsit nicio diferență între cele două tipuri de clase. Rezultatele au indicat efecte asupra atitudinii elevilor față de stima de sine și conceptul de sine, favorizând clasele în care sunt elevi de vârste diferite.

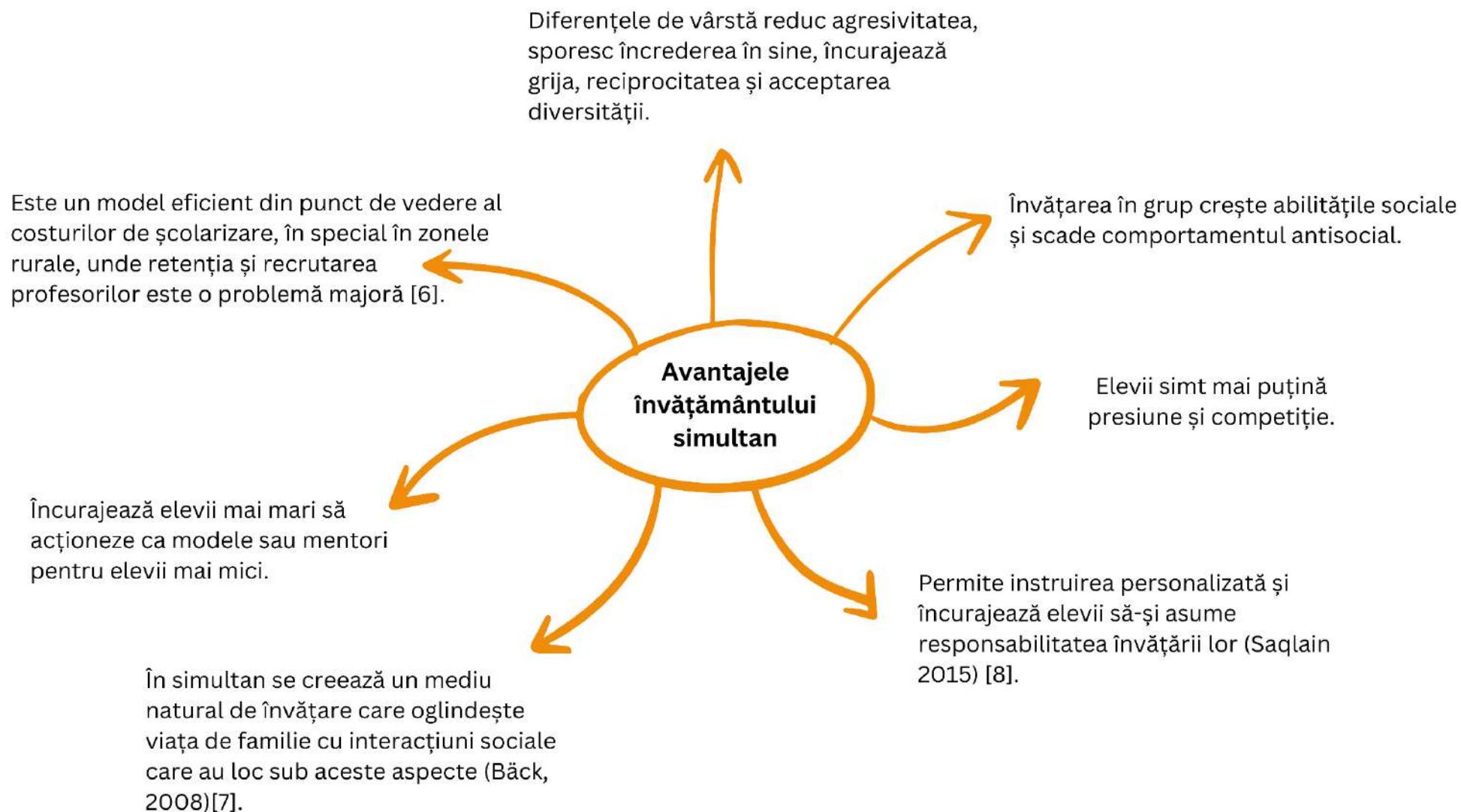
În întreaga lume, nu numai în România, profesorii din învățământul simultan primesc puțin sprijin și formare insuficientă. Profesorii începători fără pregătire de predare în clasele de simultan sunt reticenți în a-și asuma responsabilități în acest mediu [4].

Viziunea școlii austriece dezvăluie convingerea că grupurile de o singură vârstă împiedică dezvoltarea liberă a copiilor. Practica profesorilor din aceste clase este de a însoți copiii în dezvoltarea lor și de a recunoaște și promova talentele și nevoile lor individuale. Sala de clasă din învățământul simultan oferă un mediu de învățare variat și natural care permite elevilor să crească în conformitate cu starea lor emoțională, socială și cognitivă, spre deosebire de vârsta lor cronologică. [5]

[4] N. Saqlain (2015), A Comprehensive Look at Multi-Age Education, Journal of Educational and Social Research, MCSER Publishing, Rome-Italy (5/2).

[5] M. Shalom, E. Luria, T. Schrei, C. Shaham (2021), Vision versus reality in a multiage class from an international perspective, Journal of the European Teacher Education Network (46-71).

[6] Idem [4]

[7] Idem [5]

[8] Multi-age education - Teaching and learning resource (2023), Queensland Curriculum & Assessment Authority

Potențialul de conflicte emoționale între elevii de diferite vârste (RonksleyPavia, Barton și Pendergast 2019) [9].

Dificultatea de a urmări un curriculum echilibrat care să răspundă nevoilor tuturor elevilor și provocarea de a gestiona curriculumul și evaluarea pentru elevi din mai multe clase (Ronksley-Pavia, Barton & Pendergast 2019) [10].

Când trec de la învățământul simultan la cel clasic, elevii se simt mai puțin speciali sau unici, chiar dacă unele activități sunt adaptate nevoilor lor.

Imposibilitatea de a planifica o lecție potrivită pentru toate vârstele [13].

Dificultate în a asigura un bun management al clasei și timp insuficient pentru a încerca lucruri noi [12].

Profesorii au o grijă în plus, aceea de a-i pregăti pe elevi pentru tranziția de la primar la gimnaziu, unde (de multe ori) clasele sunt formate din copii de aceeași vârstă.

Dezavantajele învățământului simultan

Universitățile pregătesc profesorii pentru o singură clasă. Prin urmare, profesorii din învățământul simultan se confruntă cu multe provocări, cum ar fi pregătirea inițială inadecvată, izolarea socială și culturală, lipsa de timp, lipsa de înțelegere a comunității. Succesul depinde în mare măsură de personalitatea profesorului și de expertiza didactică. Unele dintre probleme pot fi depășite prin formarea adecvată a profesorilor [11].

[9], [10] Idem [8]

[11] Idem [4]

[12], [13] B. Kalender, E. Erdem (2021), Research Article Challenges faced by classroom teachers in multigrade classrooms: A case study, Journal of Pedagogical Research

Viitorul învățământului simultan va fi influențat de mai mulți factori, precum evoluția demografică, progresul tehnologic, schimbarea profilului comunităților rurale și schimbările din sistemele educaționale globale.

Iată câteva tendințe și perspective la care e de dorit ca un profesor să reflecteze:

Metodele de predare-învățare-evaluare cu ajutorul tehnologiei

Digitalizarea resurselor: materialele educaționale digitale și platformele online vor facilita predarea simultană, oferind acces la conținut personalizat pentru elevi de diferite vârste.

AI-ul va sprijini profesorii prin crearea de programe adaptate fiecărui nivel de competență dintr-o clasă simultană. Acest lucru poate reduce sarcina profesorilor și poate crește eficiența predării. Realitatea virtuală (VR) ar putea oferi elevilor experiențe imersive de învățare, indiferent de nivelul lor, reducând diferențele dintre vârste.

Sisteme de învățământ flexibile

Învățământul simultan ar putea fi exemplul de model flexibil, în care accentul să fie pus pe ritmul și stilul de învățare al fiecărui copil. Educația în simultan ar putea deveni o oportunitate de învățare colaborativă, în care elevii mai mari îi sprijină pe cei mai mici, promovând mentoratul și dezvoltarea socială.

Schimbări demografice și nevoi locale

În zonele rurale sau în comunitățile cu populație redusă, învățământul simultan va continua să fie o soluție unică și practică. Pe măsură ce populația din mediile rurale scade, clasele simultane vor deveni esențiale pentru a menține accesul la educație.

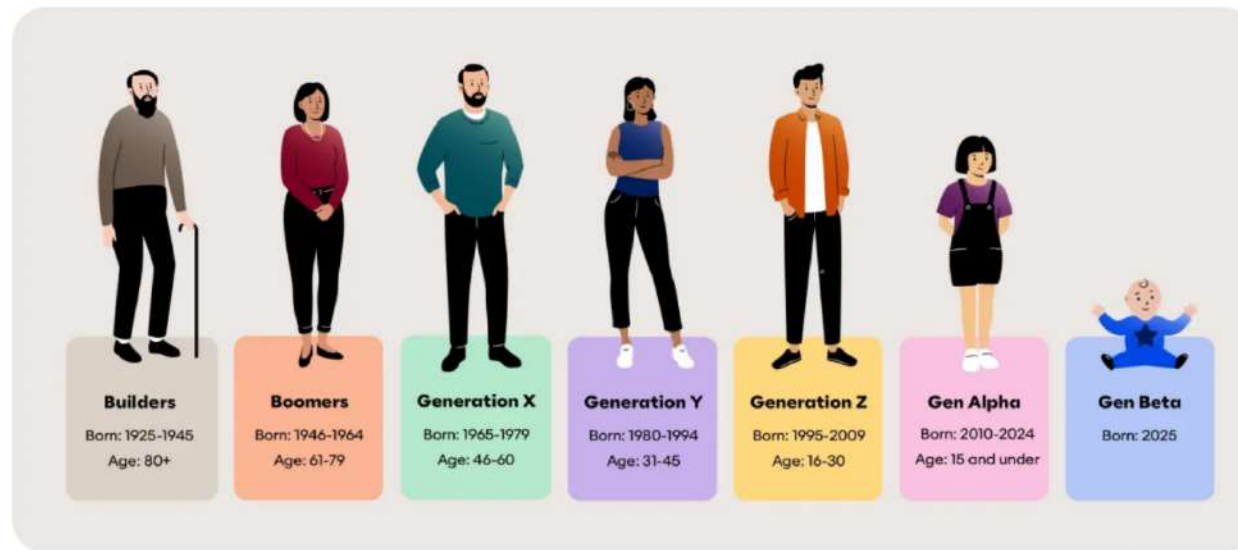
În unele regiuni, se anticipează extinderea învățământului simultan pentru a acoperi mai multe nevoi sociale și economice, cum ar fi incluziunea copiilor migranți sau integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Politici educaționale de sprijin

Politicile internaționale și naționale vor fi nevoite să sprijine inovația în ceea ce privește învățământul simultan. Investițiile în infrastructură, tehnologii educaționale și programe de sprijin pentru profesori vor juca un rol decisiv.

Generația Alpha (copiii născuți între 2010 și 2024) și **Generația Beta** (copiii născuți după 2025) au/vor avea un mod de învățare diferit față de generațiile anterioare, datorită tehnologiilor avansate și schimbărilor globale. Schimbările în educație, inclusiv în simultan, vor trebui să țină seama de profilul acestor generații:

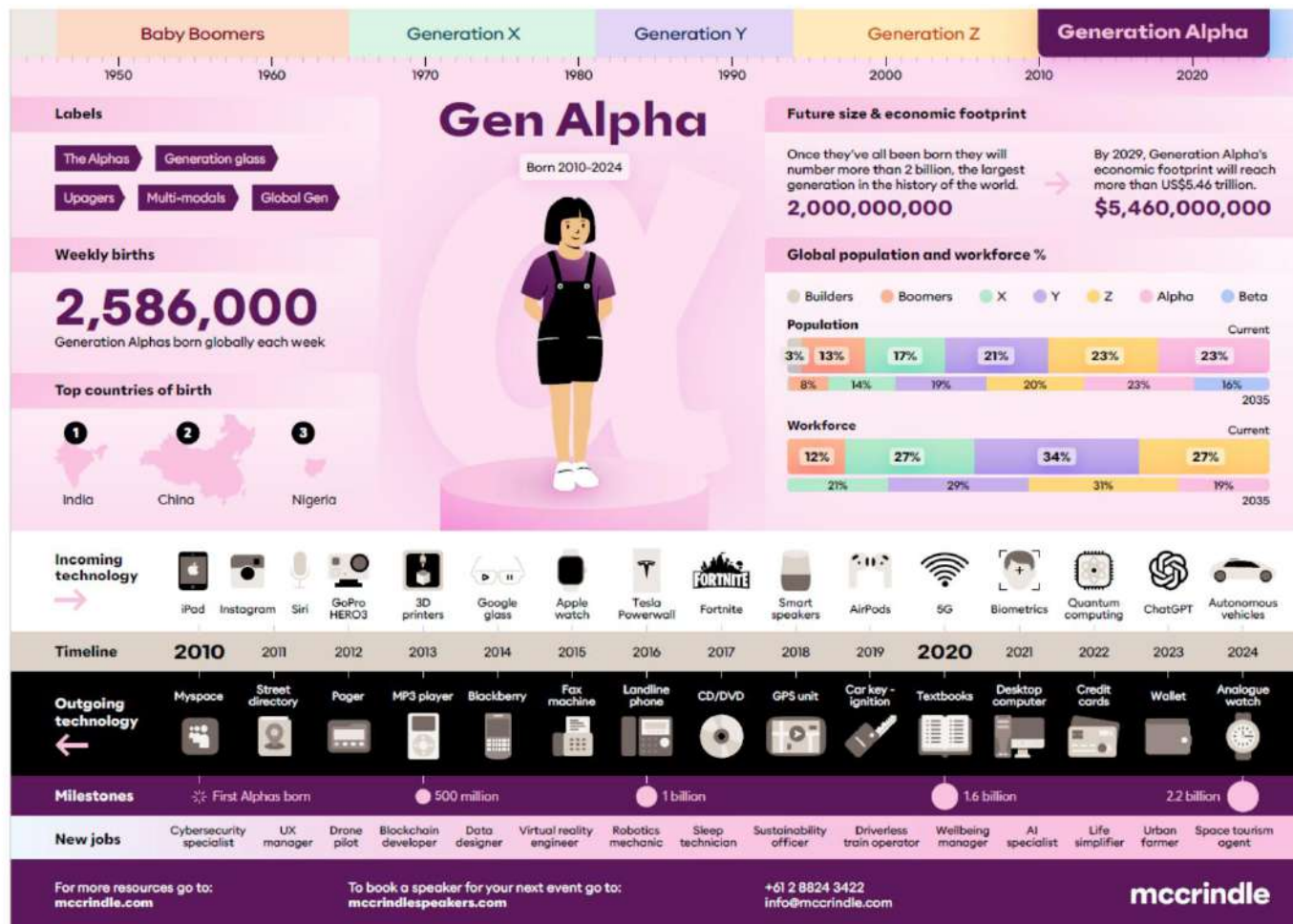

Sursa foto: https://mccrindle.com.au/article/generation-beta-defined/?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=Introducing%20Generation%20Beta&utm_campaign=Gen%20Beta%20release

În timp ce Generația Alpha este deja familiarizată cu tehnologia și utilizarea platformelor digitale pentru învățare, Generația Beta va beneficia de o integrare mult mai avansată a inteligenței artificiale și a automatizării în procesul educațional.

Generația Beta va începe educația mai devreme, datorită dispozitivelor și aplicațiilor mai avansate care vor permite un proces de învățare mai rapid și mai personalizat. Totodată, va beneficia de o integrare și mai profundă a tehnologiilor emergente, care vor face educația mai accesibilă, interactivă și centrată pe competențe.

Generația Alpha (copii născuți între 2010-2024)

S-a estimat că până la sfârșitul anului 2024, numărul total al acestei generații ar ajunge la aproximativ 2 miliarde de oameni la nivel global, fiind generația cea mai numeroasă din istoria lumii.

Joburi noi pe care le vor avea cei din Generația Alpha:

- Specialist în securitate cibernetică
- Pilot de drone
- Designer de date
- Inginer de realitate virtuală
- Mecanic roboți
- Tehnician în somnologie
- Responsabil cu sustenabilitatea
- Manager de bunăstare
- Specialist în inteligență artificială
- Fermier urban
- Agent de turism spațial

Sursa foto: <https://mccrindle.com.au/resource/infographic/generation-alpha-infographic/>

Sursa foto: https://www.dentsu.com/au/en/reports/pdf_understanding_generation_beta_shaping_futur

Roboții vor juca un rol esențial în viața Generației Beta, copii născuți începând din 2025. Elon Musk prezice că, până în 2040, vor exista 1 miliard de roboți umanoizi în lume. Roboții vor fi prezenți peste tot – acasă, la școală și la locul de muncă.

Generația Beta va fi o altfel de generație, pentru că va trăi momentele în care sustenabilitatea, creativitatea, designul, tehnologia și personalizarea se vor uni pentru progres. Materialele inteligente, imprimarea 3D la scară largă, transformarea sistemelor urbane și monitorizarea responsabilității corporative vor fi fundalul viitorului lor.

Conceptul de intimitate se va schimba radical – sau chiar va dispărea. Drepturile asupra datelor personale vor deveni o problemă globală.

Realitățile false, precum deepfake-urile și lumea digitală augmentată, vor pune sub semnul întrebării adevărul și autenticitatea.

Până în 2040, temperaturile globale vor crește cu 1,5°C, iar nivelul mărilor ar putea fi cu 9,3 cm mai ridicat decât în prezent. Este foarte posibil ca această generație să fie martora unui conflict armat major.

Conform revistei Forbes [14], sunt trei factori majori care ar putea modela viețile Generației Beta pe măsură ce ajung la vârsta adultă, respectiv la locul de muncă, iar educația va trebui să ia în considerare aceste aspecte:

1. Realitatea augmentată va revoluționa locul de muncă

Generația Beta va crește într-un mediu în care interacțiunile digitale sunt normale. Probabil că vor comunica online mai frecvent decât în persoană, având mai mulți prieteni digitali – cei pe care nu i-au întâlnit niciodată fizic – decât cunoștințe față în față. În timp ce Generația Alpha este adesea denumită "Generația iPad", Generația Beta va fi cunoscută sub numele de "Generația AI". Generația Beta va intra în forța de muncă care trebuie să fie echipată cu aceste instrumente transformatoare (realitate augmentată (AR), realitate virtuală (VR) și asistenți AI), iar competența în AI va deveni probabil o cerință standard în multe fișe de post. Cea mai importantă investiție pe care o putem face în următoarele două decenii nu este în tehnologie, ci în conexiunile umane, iar simultanul dezvoltă conexiunile.

2. Bunăstarea va deveni nenegociabilă

Cercetările Gallup indică faptul că procentul de angajați care simt că companiei lor îi pasă cu adevărat de bunăstarea lor a crescut în timpul pandemiei, dar s-a prăbușit la scurt timp după aceea. În prezent, Milenialii și Generația Z se confruntă cu unele dintre cele mai ridicate niveluri de stres - spunând că nivelul lor mediu de stres este de 6 din 10, comparativ cu nivelul 3 sau 4 în rândul persoanelor cu vârsta de 65 de ani (potrivit unui sondaj al Asociației Americane de Psihologie - APA). Dacă proiectăm în viitor aceste tendințe, Generația Beta se poate confrunta cu probleme similare: deconectare și izolare, implicare scăzută, epuizare ridicată și bunăstare scăzută.

3. Sensul muncii se va schimba dramatic

Natura muncii în sine este perturbată. Mulți vor lucra în domenii care nici măcar nu există astăzi și vor realiza performanțe considerate de neimaginat datorită tehnologiilor revoluționare precum AI și calculul cuantic. Generația Beta s-ar putea angaja într-o multitudine de activități care oferă mai multe venituri, mai degrabă decât să se bazeze pe un singur loc de muncă.

O întrebare mai relevantă în viitor pentru această generație ar putea fi: "*Ce încercați să construiți, să creați sau să influențați prin munca voastră?*", în loc de "*Cu ce vă ocupați?*".

3. Ce bune practici se pot implementa în învățământul simultan din România?

În prezent (an școlar 2024-2025) în România, activitatea din clasele cu regim simultan este reglementată prin următoarele documente emise de Ministerul Educației:

- Ordinului 3036/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea claselor în regim simultan [15]
- Metodologia privind organizarea claselor în regim simultan [16] .

Metodologia se aplică în unitățile de învățământ preuniversitar unde, din cauza efectivelor reduse de elevi sau a izolării geografice/lingvistice, se impune organizarea claselor în regim simultan.

În Metodologie se precizează următoarele (printre altele):

Organizarea claselor simultane:

- Clasele în regim simultan se constituie prin gruparea elevilor din cel puțin două niveluri de clasă diferite, în cadrul aceluiași nivel de învățământ (primar sau gimnazial).
- În învățământul primar, se recomandă gruparea claselor pregătitoare, I și a II-a, respectiv a III-a și a IV-a. Ori de câte ori este posibil, se recomandă organizarea de sine stătătoare a clasei pregătitoare.
- Indiferent de numărul total de elevi din unitatea de învățământ sau din structură, nu se admite organizarea, în regim simultan, a unei singure formațiuni de studiu pentru toți elevii din învățământul primar.

Condiții speciale:

- În situații excepționale, în unitățile de învățământ unde numărul de elevi este foarte mic, se pot organiza clase simultane cu efective mai mici de 8 elevi.

Managementul resurselor

- În situația în care clasa pregătitoare funcționează în regim simultan cu o altă clasă din învățământul primar, amenajarea spațiului din sala de clasă va ține cont de compoziția mixtă a grupului, astfel încât să poată fi asigurată realizarea tuturor activităților, atât a activităților specifice pentru elevii din clasa pregătitoare, cât și a activităților necesare pentru elevii de la celelalte niveluri de clasă care intră în compoziția formațiunii de studiu.
- Desfășurarea procesului de învățământ în clasele simultane se asigură, cu prioritate, de cadre didactice calificate.
- Organizarea claselor în regim simultan se face cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat de Ministerul Educației pentru fiecare județ.

Pentru că, în afara documentelor menționate, nu există alte documente oficiale care să sprijine prin repere organizarea efectivă a activităților de predare-învățare-evaluare în învățământul simultan, în paginile ce urmează am strâns exemple de bune practici de la profesori care activează în acest moment în clase de acest fel, cu speranța că pot fi surse de inspirație.

Așa cum arată cercetările făcute în alte colțuri ale lumii, menționate în paginile anterioare, nu există rețete universal valabile. Contextele socio-economice, elevii și familiile lor, profesorii, ceilalți actori sociali sunt factori care influențează unicitatea abordărilor.

În timp ce faceți cunoștință cu practicile descrise, vă încurajăm să priviți învățământul simultan într-o altă lumină (poate cu altfel de ochelari?), ca să puteți descoperi perspective la care poate că nu v-ați gândit până acum.

„Timpul este probabil cea mai importantă resursă din viața unui om. În perioada de formare, timpul școlar reprezintă un proces însemnat. Ca urmare, modalitatea în care școala îi organizează unui elev timpul reprezintă o formă de control și influență asupra existenței acestuia.”[17]

În învățământul simultan, gestionarea timpului este una dintre cele mai mari dificultăți. Când spunem timp școlar ne referim la modul în care sunt planificate și proiectate activitățile anuale, pe module, pe săptămâni, pe zile (orarul) și într-o oră. Abilitatea de a folosi fiecare minut cu eficiență maximă în folosul elevului se formează în timp. [18]

Orarul se construiește în funcție de anumite principii, condiții etc. În întocmirea orarului este de dorit să se țină seama în primul rând de nevoile de dezvoltare ale copiilor și de optimizarea procesului de învățare.

Să analizăm un exemplu concret.

Pasul I:

Se citește cu atenție Planul cadru în vigoare, urmărind nr. de ore necesar de la fiecare Arie curriculară și disciplină, la clasele din care este alcătuit colectivul.

PLANUL-CADRU de învățământ pentru învățământul primar

Arii	Discipline	Clasa				
		P	I	II	III	IV
Limba și comunicare	Limba și literatura română ¹	5	7	6	5	5
	Limba modernă	1	1	1	2	2
Matematică și științe ale naturii	Matematică ²	3	3	4	4	4
	Științe ale naturii	1	1	1	1	1
Om și societate	Istorie	-	-	-	-	1
	Geografie	-	-	-	-	1
	Educație civică	-	-	-	1	1
	Religie	1	1	1	1	1
Educație fizică, sport și sănătate	Educație fizică	2	2	2	2	2
	Joc și mișcare	-	-	-	1	1
	Muzică și mișcare	2	2	2	1	1
Arte	Arte vizuale și abilități practice	2	2	2	2	1
Tehnologii						
Consiliere și orientare	Dezvoltare personală	2	1	1	-	-
Număr total de ore trunchi comun		19	20	20	20	21
Curriculum la decizia școlii (discipline opționale)		0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim de ore pe săptămână		19	20	20	20	21
Număr maxim de ore pe săptămână		20	21	21	21	22

¹ La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina se intitulează Comunicare în limba română.

² La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, se studiază integrat disciplina Matematică și explorarea mediului.

Pasul II:

Se reflectează la cercetările privind curba de efort a copiilor:

- în cursul unei săptămâni, luni și vineri sunt zile cu capacitate de învățare redusă; la fel este și prima oră a dimineții (ora 8.00);
- 9:00-11.00 este perioada cu cea mai mare productivitate a învățării pentru cei mici, după care se constată o scădere treptată a atenției (instalându-se oboseala, plictiseala și chiar starea de somnolență);
- se poate vorbi de reduceri importante ale capacității de învățare la finalul anului sau spre finalul modulelor.

Perioadele de maximă și minimă productivitate privind învățarea sunt diferite la copii, în funcție de numeroși factori: bioritm, deprinderi de învățare, capacitate de concentrare, voință, motivație etc. (o motivație foarte puternică duce la o productivitate maximă).

În întocmirea orarului profesorul va ține seama de particularitățile de vârstă generale ale elevilor care alcătuiesc colectivul și nu de particularitățile individuale.

Dincolo de orele de învățare de la școală, sunt de luat în considerare și orele de învățare de acasă. Multe teme date pentru mai multe discipline de a doua zi pot încărca programul copiilor peste normele admise.

„Normele psihofiziologice optime privind durata studiului individual arată că acesta, însumat la timpul de lucru din școală, nu trebuie să depășească 5-7 ore (în funcție de vârstă), pentru a nu se atinge sau depăși normele de activitate zilnică ale adultului.”[19]

Pasul III: Se construiește orarul în paralel, la toate clasele din care este constituit colectivul (nu separat).

Observație: Dacă elevii nu sunt legați de transportul cu un microbuz și dacă în sala de clasă nu funcționează două colective, dimineață și după-amiază, deci nu este nicio constrângere legată de spațiu, atunci învățătorul poate gândi un orar în care să lucreze câteva ore separat, cu fiecare clasă. Există posibilitatea unei cereri legale, supusă aprobării forurilor competente, prin care școala descrie contextul în care elevii își desfășoară activitatea și se solicită oră de începere a cursurilor diferită pentru anumite clase.

Exemplu:

Ora	Clasa pregătitoare	Clasa a II-a
LUNI		
08.00-08.45	Dezvoltare personală	
08.55-09.40	Matematică și explorarea mediului	
09.50-10.35	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
11.40-12.25		Matematică și explorarea mediului
12.35-13.20		Comunicare în limba română
MARȚI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	
08.55-09.40	Comunicare în limba română	
09.50-10.35	Franceză	Franceză
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
11.40-12.25		Comunicare în limba română
12.35-13.20		Comunicare în limba română
MIERCURI		
08.00-08.45	Matematică și explorarea mediului	
08.55-09.40	Matematică și explorarea mediului	
09.50-10.35	Religie	Religie
10.45-11.30	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
11.40-12.25		Matematică și explorarea mediului
12.35-13.20		Matematică și explorarea mediului
JOI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	
08.55-09.40	Matematică și explorarea mediului	
09.50-10.35	Dezvoltare personală	Dezvoltare personală
10.45-11.30	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
		Matematică și explorarea mediului
		Comunicare în limba română
VINERI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
09.50-10.35	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
10.45-11.30		Matematică și explorarea mediului

Alte exemple de orare construite prin:

- respectarea curbei de efort a elevului în cadrul unei zile și de-a lungul săptămânii;
- cuplarea unor discipline fie în care se formează competențe specifice asemănătoare, în progresie mică, fie care să asigure posibilități de alternare a muncii directe a învățătorului cu o clasă, în paralel cu activitatea independentă a elevilor la cealaltă clasă.

Clasele CP, I, a II-a, a III-a, a IV-a

Clasa	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri
CP	Dezvoltare personală	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în lb. română	Științe ale naturii
	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Arte vizuale și abil. pract.
	Muzică și mișcare	Matematică și expl. med.	Arte vizuale și abilități pract.	Muzică și mișcare	Comunicare în lb. română
	Limba engleză	Educație fizică	Religie	Educație fizică	
I	Dezvoltare personală	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în lb. română	Comunicare în lb. română
	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Arte vizuale și abil. pract.
	Arte vizuale și abilități pract.	Matematică și expl. med.	Matematică și expl. med.	Muzică și mișcare	Comunicare în lb. română
	Limba engleză	Educație fizică	Religie	Educație fizică	Muzică și mișcare
a II-a	Dezvoltare personală	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în lb. română	Științe ale naturii
	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Comunicare în limba română	Matematică și expl. med.	Arte vizuale și abil. pract.
	Arte vizuale și abilități pract.	Matematică și expl. med.	Matematică și expl. med.	Muzică și mișcare	Comunicare în lb. română
	Limba engleză	Educație fizică	Religie	Educație fizică	Muzică și mișcare
a III-a	Educație civică	Limba și literatura română	Limba și literatura română	Limba și literatura rom.	Științe ale naturii
	Limba și literatura română	Matematică	Limba și literatura română	Matematică	Arte vizuale și abil. pract.
	Arte vizuale și abilități pract.	Matematică	Matematică	Muzică și mișcare	Joc și mișcare
	Limba engleză	Educație fizică	Religie	Educație fizică	Limba engleză
a IV-a	Educație civică	Limba și literatura română	Limba și literatura română	Limba și literatura rom.	Științe ale naturii
	Limba și literatura română	Matematică	Limba și literatura română	Matematică	Istorie
	Arte vizuale și abilități pract.	Matematică	Matematică	Muzică și mișcare	Joc și mișcare
	Limba engleză	Educație fizică	Religie	Educație fizică	Limba engleză
			Geografie		

Clasele CP, I, a II-a

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
LUNI		
Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
Educație fizică și sport	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
Dezvoltare personală	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
MARȚI		
Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
Engleză	Engleză	Engleză
Muzică și mișcare	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
MIERCURI		
Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
Dezvoltare personală	Dezvoltare personală	Dezvoltare personală
Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
JOI		
Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
Educație fizică și sport	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
Muzică și mișcare	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
VINERI		
Comunicare în limba română	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
Religie	Religie	Religie
	Comunicare în limba română	Matematică și explorarea mediului

Clasele a III-a, a IV-a

Ora	Clasa a III-a	Clasa a IV-a
LUNI		
1	Limba și literatura română	Limba și literatura română
2	Matematică	Matematică
3	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
4	Engleză	Istorie
MARTI		
1	Educație civică	Educație civică
2	Limba și literatura română	Limba și literatura română
3	Matematică	Matematică
4	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
MIERCURI		
1	Limba și literatura română	Limba și literatura română
2	Limba și literatura română	Limba și literatura română
3	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
4	Joc și mișcare	Joc și mișcare
5		Engleză
JOI		
1	Matematică	Matematică
2	Matematică	Matematică
3	Engleză	Geografie
4	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
VINERI		
1	Limba și literatura română	Limba și literatura română
2	Științe ale naturii	Științe ale naturii
3	Arte vizuale și abilități practice	Engleză
4	Religie	Religie

Clasele CP, a II-a – varianta 1

Ora	Clasa pregătitoare	Clasa a II-a
LUNI		
08.00-08.45	Dezvoltare personală	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
MARȚI		
08.00-08.45	Franceză	Franceză
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
MIERCURI		
08.00-08.45	Matematică și explorarea mediului	Arte vizuale și abilități practice
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Religie	Religie
10.45-11.30	Arte vizuale și abilități practice	Matematică și explorarea mediului
JOI		
08.00-08.45	Matematică și explorarea mediului	Dezvoltare personală
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Dezvoltare personală	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
VINERI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
09.50-10.35	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
10.45-11.30		Matematică și explorarea mediului

Clasele CP- a II-a – varianta 2 – **variantă considerată optimă din punct de vedere al managementului timpului, de către profesori cu experiență în simultan**

Ora	Clasa pregătitoare	Clasa a II-a
LUNI		
08.00-08.45	Dezvoltare personală	Dezvoltare personală
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
MARTI		
08.00-08.45	Franceză	Franceză
08.55-09.40	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
09.50-10.35	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
MIERCURI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
09.50-10.35	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Religie	Religie
JOI		
08.00-08.45	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Comunicare în limba română	Comunicare în limba română
09.50-10.35	Matematică și explorarea mediului	Matematică și explorarea mediului
10.45-11.30	Educație fizică și sport	Educație fizică și sport
VINERI		
08.00-08.45	Dezvoltare personală	Comunicare în limba română
08.55-09.40	Arte vizuale și abilități practice	Arte vizuale și abilități practice
09.50-10.35	Muzică și mișcare	Muzică și mișcare
10.45-11.30		Matematică și explorarea mediului

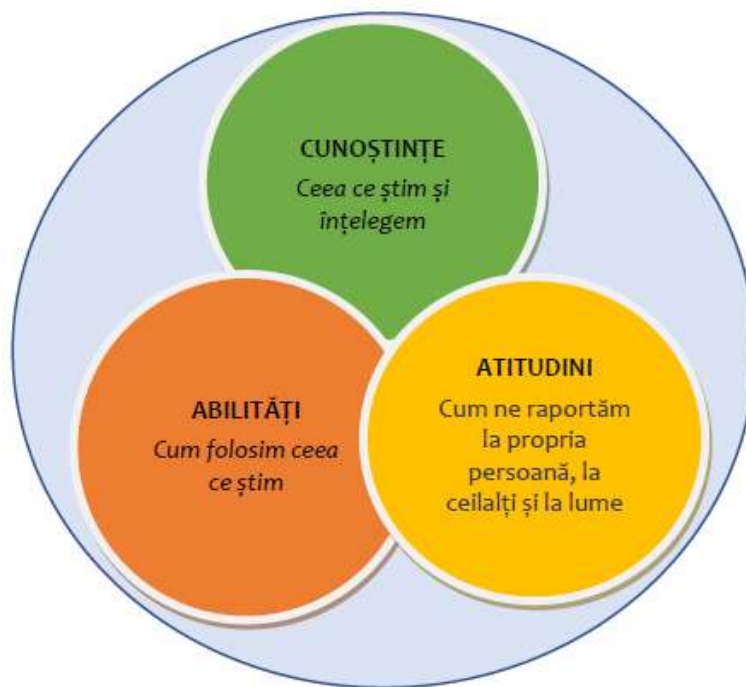
Ce avantaje aduce cuplarea disciplinelor de același fel?

Recomandarea grupării Clasei pregătitoare, I și a II-a, respectiv a claselor a III-a și a IV-a are în spate mai multe considerente, care se extind și asupra practicii de cuplare a acelorași discipline în orar.

- ✓ **Particularitățile de vârstă ale elevilor** – cei de 7, 8 ani, sau cei de 9, 10 ani au profil de dezvoltare asemănător.
- ✓ **Dezvoltarea cognitivă nu urmează o succesiune fixă de etape legate de vârstă [19]; stăpânirea noilor concepte are loc în salturi, cu suișuri și coborâșuri [20];** – elevii nu ar trebui feriți de conținut considerat “inadecvat din punct de vedere al dezvoltării.” [21]
- ✓ **Competențele în progresie** – programele create sunt pentru CP, I, a II-a, și pentru clasele a III-a, a IV-a și urmăresc aceleași competențe generale pentru cinci ani, precum și competențe specifice, ce se dezvoltă pe parcursul unui an școlar.
- ✓ **Avantajul învățării prin cooperare**, respectiv a învățării socio-emoționale și etice.

Sistemul de învățământ românesc este centrat pe formarea de competențe, prin acestea înțelegând:

Figura 2 Conceptul de competență

“Ordinea sau ierarhia celor trei dimensiuni nu este importantă. Dimensiunile umane tradiționale – cognitivă (minte), fizică (corp) și emoțională (suflet) – se conservă peste timp în acest model clasic al competenței și sunt un argument pentru o abordare holistică și integratoare a învățării în sala de clasă. Astfel, asimilarea de cunoștințe, decontextualizată, fără implicarea planului acțiune, nu asigură transferul sau aplicarea în viața reală a cunoștințelor învățate. La rândul lor, atitudinile orientează, motivează și potențează performanța.

În acest context, un rol aparte revine metacogniției. Definită ca abilitatea de a reflecta asupra propriului proces de învățare, metacogniția reprezintă o premisă pentru a optimiza propria învățare, fiind considerată un element transversal al celor trei componente ale competenței (cunoștințe, abilități și atitudini) [22].”

Categorii de competențe [22]:

*“**Conținuturile învățării** dobândesc semnificație în măsura în care sunt înțelese ca fiind o componentă a competențelor și mijloace informaționale în formarea competențelor la elevi.*

Rolul competențelor de organizator al întregului conținut curricular al programelor implică accent pus în egală măsură pe toate componentele competenței (a ști, a ști să faci, a te raporta într-un anum fel la ceea ce constituie obiect al învățării), nu doar pe cunoștințe/conținuturi ale învățării.

Aceasta are implicații și din perspectiva elevului (nu mai este suficient să învețe despre ...), dar și din perspectiva cadrului didactic (a cărui activitate nu se mai poate reduce la predarea unor cunoștințe). Programa școlară depășește învățarea despre ... (care din perspectiva elevului corespunde nivelului cognitiv, informativ al învățării, nivel necesar, dar nu și suficient); învățarea este realizată ca învățare prin ... (nivel care corespunde participării, implicării active a elevului) și ca învățare pentru ... (ceea ce corespunde unui nivel al reflectării învățării în valorile promovate, în atitudini și în comportamente).

În programa școlară, demersul de stabilire a conținuturilor pleacă de la competențele specifice, nu este independent de competențe [22]. “¹

[22] Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național, Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți - CRED, București 2020

Citiți și reflectați la modul în care ar fi util de gândit proiectarea și desfășurarea activității de la clasă, pentru formarea **competențelor specifice în progresie** de la disciplina Comunicare în limba română sau Limba și literatura română:

CP, I, II CLR

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
1.1. Identificarea semnificației unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostit clar și rar	1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral, pe teme accesibile, rostit cu claritate	1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
1.3. Identificarea sunetului inițial și/ sau final dintr-un cuvânt, a silabelor și a cuvintelor din propoziții rostite clar și rar	1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunțuri rostite cu claritate	1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
2.2. Transmiterea unor informații referitoare la sine și la universul apropiat, prin mesaje scurte	2.2. Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple	2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic

III-IV LLR

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
1.2. Deducerea sensului unui cuvânt prin raportare la mesajul audiat în contexte de comunicare familiare	1.2. Deducerea sensului unui cuvânt prin raportare la mesajul audiat în contexte de comunicare previzibile
1.4. Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare	1.4. Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile
3.4. Evaluarea conținutului unui text pentru a evidenția cuvinte-cheie și alte aspecte importante ale acestuia	3.4. Evaluarea elementelor textuale care conduc la înțelegerea de profunzime în cadrul lecturii

Centrarea pe competențe încurajează abordările integrate la nivelul curriculumului, prin demersuri multi-/pluri- și inter- disciplinare. O analiză atentă a acestora arată că, de multe ori, putem folosi aceleași resurse (de exemplu texte, sau filme etc.) având grijă să formulăm sarcini de învățare care să ducă pe termen lung la formarea competențelor din programă. Acest fapt duce la economie de timp într-o oră și la demersuri în care copiii pot comunica pe aceeași temă/subiect și pot învăța prin cooperare.

Și la alte discipline, în formarea abilităților, de exemplu la AVAP, la Muzică și mișcare, se parcurg aceleași etape, indiferent de vârsta elevilor: încălzirea vocii (vocalize, recitative), acompaniamentul unui cântec cu percuție corporală, audiții, dialoguri cântate între elevi, cântare în lanț, cântare în canon, alternarea cântării tare-încet, tehnici de desen și pictură, tehnici specifice abilităților practice etc. [23]²

[23] Predarea simultană, Proiectul pentru învățământul rural, București 2005

„Proiectarea demersului didactic este acea activitate desfășurată de profesor care constă în anticiparea etapelor și acțiunilor concrete de realizare a predării. Proiectarea demersului didactic presupune:

- lectura personalizată a programelor școlare;
- planificarea calendaristică;
- proiectarea unităților de învățare și a lecțiilor.” [23]

În cele mai multe cazuri, planificarea și proiectările se fac pentru fiecare clasă separat, fără nicio legătură între ele.

De aici rezultă o parte din greutatea desfășurării activității în învățământul simultan.

De exemplu, un profesor care are simultan clasele a III-a și a IV-a, va face planificare anuală pentru 16 discipline, (fără a lua în considerare 2 CDȘ-uri pe care tot el le face). În ceea ce privește unitățile de învățare, ținând seama de organizarea actuală pe module, ar trebui să proiecteze cel puțin 18 unități de învățare la fiecare dintre cele 16 discipline, adică 288 de unități de învățare pentru tot anul. **Dificil demers!**

1. Planificarea calendaristică

Având în vedere că programele actuale acordă flexibilitate profesorilor de a face planificări și proiectări potrivite nevoilor colectivului cu care își desfășoară activitatea, vă propunem un alt mod de gândire validat la clasă de profesori cu experiență în simultan, fără a avea pretenția că este „rețeta perfectă”:

A. Se citesc programele specifice fiecărei clase și se identifică posibile conexiuni în formarea competențelor specifice.

B. Se stabilesc subiectele/temele de interes pentru copii, la finalul anului școlar pentru anul școlar următor, pentru o învățare cu sens. Acestea se organizează sub umbrele tematice mai largi, care să răspundă la curiozitatea și întrebările lor. Menționăm că este vorba de „*teme- pretext- nerelevante în sine, dar utilizate ca platformă, pentru a crea conexiuni (lianți creați în mintea copiilor cu scopul de a aduce împreună cunoștințe și deprinderi învățate separat; punți de legătură)*” - Lucian Ciolan
E de dorit ca temele să curgă firesc cu viața elevilor, astfel încât să se poată stabili conexiuni rapide între ce se învață la școală și experiența zilnică, evenimentele specifice anotimpurilor, evenimele culturale din comunități etc.

C. Se caută resurse variate de învățare, relevante și atractive. **Manualele nu sunt resurse unice de învățare.**

Se identifică resurse care să se potrivească cu profilul generațiilor actuale (despre care am vorbit în paginile anterioare).

D. Se realizează planificarea și proiectarea în paralel, subiectul/tema de interes fiind firul călăuzitor.

De exemplu, le-am cerut unor elevi din simultan (cls. CP-a II-a) din Giurgiu să spună care sunt subiectele lor de interes, respectiv despre ce și-ar dori să învețe la școală.

Răspunsurile lor s-au dus în următoarele direcții:

- animale (de companie, sălbatice, marine, dinozauri, insecte etc.)
- planete
- meserii/profesii mai puțin cunoscute
- cum se fabrică și cum funcționează anumite lucruri (mașini, telefoane etc.)
- jocuri și jucării etc.

Ținând seama de curiozitatea lor, învățătorul își poate propune în viitorul apropiat, următoarele proiecte:

- ✓ *Caleidoscopul meseriilor* – constând în realizarea unui colaj colectiv de fotografii și/sau desene + filme scurte documentare, făcute de părinți despre meseriile/profesiile lor.
- ✓ *Brățara prieteniei* – brățări împletite, în tehnici și cu materiale diverse, cu semnificație și mesaj scris pentru fiecare prieten.
- ✓ *Jucării muzicale* – expoziție de jucării create de copii, însoțită de explicații și demonstrații de funcționare.
- ✓ *Animale marine* – întâlnire cu un invitat scafandru; interviu etc. (foto de mai jos sunt exemple de la proiectul *Animale marine*, în care s-a pornit în învățare de la aceleași filme, pentru CP-a II-a).

Mai jos regăsiți un exemplu de Planificare calendaristică, construită în paralel, la simultan III-IV, după pașii enumerați.

Clasa a III-a: nr. total ore/săpt. - 21

Nr. ore – Trunchi comun 20 ore: (5 LLR + 4 MATEMATICĂ + 1 ȘTIINȚELE NATURII + 2 AVAP + 1 MM + 1 Ed. Civică + 1 Religie + 2 Ed. fizică și sport + 2 Limba modernă + 1 Joc și mișcare); CDȘ – 1 oră

Clasa a IV-a: nr. total ore/săpt. - 22

Nr. ore – Trunchi comun 21 ore: (5 LLR + 4 MAT + 1 STIIN + 1 CIV + 1 AVAP + 1 MM + 1 GEOGR + 1 IST + 1 JM) + (1 Religie + 2 Ed. fizică și sport + 2 Limbă modernă); CDȘ – 1 oră

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ Simultan clasele a III-a și a IV-a							
MODULUL I							
S1-S3 Stare de bine: reconectarea cu colegii și profesorii, cunoaștere și intercunoaștere, nevoi afectiv-emoționale. Recapitulare și evaluare inițială: competențe de comunicare orală și scrisă, competențe și abilități de a utiliza moduri matematice de gândire logică și spațială pentru rezolvarea de probleme, abilități de utilizare a gândirii critice și laterale; abilități noncognitive, abilități de lucru cu diferite instrumente și materiale, abilitatea de a realiza investigații, metode și tehnici de învățare etc. Proiect: Fiecare cu talentul lui Repere: Drumul spre școală; Adulții din școală; Copiii din școală. Linkuri (resurse digitale): Toti avem un talent - Diferiti dar impreuna - Povesti scurte pentru copii - YouTube Alte resurse și legături posibil de explorat: <i>The Dot</i> , de Peter H. Reynolds, <i>Care este darul tău?</i> , de Lavinia Nicoară 15 septembrie - Ziua Internațională a punctului; 18 septembrie - Ziua Geologilor; 21 septembrie - Ziua Mondială a Păcii; 22 septembrie – Ziua fără mașini; 23 septembrie – Ziua Mondială a curățeniei							
Nr. crt.	Unitate tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
1.	De ce este specială familia mea?	LLR: 1.1.; 1.2.; 1.4.; 1.5.; 2.1.; 2.5.; 3.1.; 3.2.; 3.3.; 3.4.; 4.1.; 4.5.	Limba și literatura română Acte de vorbire: descrierea de ființe din universul imediat; relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute (trăite,	Limba și literatura română Acte de vorbire: - formularea unor predicții pe baza unor fragmente de text audiate;	S4-S7	64	05.10 zi liberă

		LLR: 1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 3.4; 4.3 vizionate, citite); oferirea de informații referitoare la sine; solicitarea de informații (referitoare la universul apropiat); prezentarea (de persoane, de cărți, a unor activități); inițierea unui schimb verbal. Textul: - textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; - poezii scurte adecvate nivelului de vârstă.	- descrierea (de personaje imaginare, de film/carte); - relatarea unei întâmplări imaginate; imaginarea unei continuări a unei scene din poveste; - formularea de solicitări formale și informale; - inițierea și menținerea unui schimb verbal; Textul -textul literar narativ narativ -poezii scurte adecvate nivelului de vârstă			
	Matematică: 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 5.2 Matematică 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 5.1	Matematică Numerele naturale cuprinse între 0 – 10 000 (formare, citire, scriere, comparare, ordonare, rotunjire); Scrierea numerelor naturale cu cifre romane (formarea, citirea, scrierea numerelor cu cifrele romane: I, V, X);	Matematică: Numerele naturale cuprinse între 0 - 1 000 000 (formare, citire, scriere, comparare, ordonare, rotunjire); Scrierea nr. naturale cu cifre romane Ordinea efect. operațiilor			
	Ed. civică: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Educație civică 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	Educație civică Noțiunea de persoană Ce înseamnă să fim persoane? Cine sunt eu ca persoană? Persoana lui/ei	Educație civică: Eu și ceilalți Locuri de apartenență – localitatea mea, tradiții locale, țara mea, simbolurile țării mele			
	MM: 1.1; 2.1; 3.1 MM: 1.1; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1	Muzică și mișcare Cântare vocală, în grup, individual (poziție, emisie naturală, ascultarea și preluarea tonului, semnal, de debut, dicție, sincronizare cu colegii și/sau acompaniamentul); Portativul și cheia sol	Muzică și mișcare: Cântare vocală, în colectiv, în grupuri, individual (poziție, emisie naturală, ascultarea și preluarea tonului, semnal, de debut, dicție, sincronizare cu colegii și/sau acompan.); Portativul și cheia sol Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm, melodie, expresivitate.			

			Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm, mișcări libere.			
			AVAP Desen Materiale și instrumente: hârtie liniată și neliniată, diverse obiecte, creion grafit, creioane colorate, creioane cerate, peniță, radieră (opțional: PC, tabletă). Tehnici de lucru: trasare, hașurare. Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, forma, culoarea (culori primare, culori binare, culori calde, culori reci). Machete și modele: Tehnica Origami	AVAP: Materiale și instrumente: hârtie liniată și neliniată, diverse obiecte, creion grafit, creioane colorate, creioane cerate, peniță, radieră (opțional: PC, tabletă) Tehnici de lucru: trasare, hașurare, linia cu scop de contur; schița Elemente de limbaj plastic: linia – linia modulată, punctul, forma, culori primare, culori binare, culori complementare (cercul cromatic); Origami		
		Științe ale naturii: 1.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2 Științe ale naturii 1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Omul și mediul de viață: Apa, aerul, solul Surse de apă; Tipuri; Utilizări Mișcarea apei pe suprafața Pământului Resurse naturale: lemnul, combustibilii, rocile. Tipuri. Utilizare responsabilă	Științe ale naturii Omul și mediul de viață Omul menținerea stării de sănătate (dietă echilibrată, mișcare); Cicluri de viață în lumea vie - părinți și urmași în lumea vie: asemănări și deosebiri; Principalele etape din ciclul de viață al plantelor și al animalelor		
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare 1.1; 2.1	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare cuprinzând variante de mers, cu purtări de obiecte Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de alergare: în zig-zag, cu ocolire de obstacole, cu trecere peste obstacole, cu transport și punere de obiecte	Joc și mișcare Capacitate psiho - motrică Jocuri de mișcare cuprinzând variante de mers, cu purtări de obiecte Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de alergare: în zig-zag, cu ocolire de obstacole, cu trecere peste obstacole, cu transport și punere de obiecte		

			Stil de viață activ: Jocuri de mișcare desfășurate în aer liber Deprinderi de comunicare și lucru în echipă: Tehnici de comunicare eficientă în jocuri de mișcare (gesturi, semne, semnale); Adoptarea unor serii de roluri pentru oferirea de sprijin necondiționat.	Stil de viață activ Jocuri de mișcare desfășurate în aer liber Deprinderi de comunicare și lucru în echipă Tehnici de comunicare eficientă în jocuri de mișcare (gesturi, semne, semnale); Mesaje de tip asertiv în jocurile de mișcare			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.2 Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 4.1; 4.3		Istorie: Noțiuni introductive: trecut-prezent (mileniu, secol, deceniu, epocă istorică), spațiu istoric, surse istorice. Familia: trecutul familiei, sărbători de familie, timpul liber, activitățile cotidiene; Geografie: Orizontul apropiat (clasa, școala, cartierul, localitatea-orientarea și distanțele în orizontul apropiat; planul clasei, al locuinței, școlii, cartierului și localității).			
Proiect: Familia mea Texte de explorat: Magazinul de pălării Magice, de Sonja Wimmer, Jurnalul din cutiile de chibrituri, de Paul Fleischman, Minunea, de R.J. Palacio, Supa bunicului, de Eiko Kadono, Povestea unui omuleț din clasa a IV-a, de Judy Blume Resurse: Grupuri din care facem parte- Familia - Wordsearch (wordwall.net) Arborele genealogic - YouTubeFamilia mea - membrii familiei 🧑🧒 - YouTube https://puzzlefactory.pl/ro/ ; https://artsandculture.google.com/experiment/AAHWrq360NcGbw?cp=e30 . https://www.youtube.com/watch?v=WZyW-HAVHtg (Istoria cifrelor romane) CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com)							
Alte resurse și legături posibil de explorat: 1 octombrie - Ziua Mondială a persoanelor în vârstă; 2 oct - Ziua Mondială a mersului pe jos, 2 oct - Ziua Mondială a non-violenței; 3 oct - Ziua Habitatului (prima zi de luni din octombrie!); 4 oct - Ziua Mondială a Animalelor; 13 oct - Ziua Mondială a luptei împotriva dezastrelor naturale; 15 oct - Ziua Mondială a spălatului pe mâini; 16 oct - Ziua Mondială a alimentației; 27 oct - Ziua Mondială a audio-vizualului							

MODULUL II

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
2.	Ce știi despre comunitatea în care trăiesc?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 2.3; 2.4; 3.2; 4.3	Limba și literatura română Acte de vorbire: descrierea de ființe din universul imediat; relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute; oferirea de informații referitoare la universul apropiat; solicitarea de informații; prezentarea (de persoane, de activități etc); Textul: - textul literar, cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: intuirea claselor morfologice - substantiv; intuirea numărului, a genului.	Limba și literatura română Acte de vorbire: - oferirea de informații referitoare la universul școlii sau extrașcolar; - prezentarea (unor rezultate/proiecte); Textul - textul literar narativ; - textul de informare și funcțional - organizatori grafici Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: părți de vorbire	S8-S11	64	30.11 01.12 zile libere
		Matematică: 1.2; 2.4; 5.1; 5.2; 5.3; Matematică 1.1; 2.4; 3.1; 5.1; 5.2; 5.3;	Matematică Adunarea și scăderea numerelor naturale în centrul 0 – 10 000, fără și cu trecere peste ordin (adunarea și scăderea; proprietăți ale adunării; aflarea termenului necunoscut); Probleme care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute (adunare și scădere)	Matematică: Adunarea și scăderea numerelor naturale în centrul 0 – 1 000 000, fără trecere și cu trecere peste ordin - adunarea și scăderea; proprietăți ale adunării; - număr necunoscut: aflare prin diverse metode (metoda mersului invers, balanței); - înmulțirea unui număr cu 10, 100, 1 000 Probleme care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute			

			Ordinea efectuării operațiilor			
		AVAP: 1.1; 2.1; 2.2; 2.4 AVAP: 1.1; 1.2; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5	AVAP Pictură Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma; Tehnici de lucru: tehnici specifice de aplicare a culorilor (efectul de transparență/opacitate); Modelaj: modelare liberă, presare; volum, plan, linie.	AVAP Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, culoarea, forma; Tehnici de lucru cu fire și materiale textile: tăiere, croire, coasere, împletire; Tehnici mixte (de exemplu, creioane colorate-acuarele), pictura pe suport textil cu coloranți cu termofixare; schița/carnet de schițe; Modelaj		
		Eucație civică: 1.2; 2.1; 2.2; 3.1 Educație civică: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	Educație civică Trăsături morale ale persoanei Bunătatea opusă răutății Respectul opus lipsei de respect Sinceritatea opusă nesincerității Curajul opus lașității	Educație civică: Apartenența națională (țara natală și, după caz, țara în care locuim, însemnele țării: drapelul, imnul, stema, ziua națională etc.); Apartenența europeană (România, membră a Uniunii Europene; Însemnele Uniunii Europene: drapelul european, imnul european, ziua Europei)		
		Științe ale naturii: 1.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2 Științe ale naturii: 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Poluarea apei, a solului și a aerului Corpurile și proprietățile lor Proprietăți ale corpurilor Lumea metalelor- proprietăți și utilizări Stări de agregare	Științe ale naturii Relații dintre viețuitoare și mediul lor de viață: adaptări ale viețuitoarelor la condiții de viață din diferite medii (pajiște, pădure, râu, mare, deșert), relații de hrănire dintre viețuitoare (lanțuri trofice simple)		
		Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.2	Muzică și mișcare Ritmul: sunet lung/scurt. Diferențierea înălțimii sunetelor; Legătura dintre text și melodie: strofa și referenul	Muzică și mișcare Semnalul de început, Sincronizarea cu colegii și/sau acompaniamentul		

		Muzică și mișcare: 1.1; 2.1; 2.2; 3	Percuție corporală diversă, utilizarea de jucării muzicale. Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm	Ritm (durata de pătrime, doime, optime – pauza de pătrime, optime) Percuție corporală diversă Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de text, de ritm, melodie, expresivitate			
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare: 1.1; 2.1	Joc și mișcare: Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de alergare: în zig-zag, cu ocolire de obstacole, cu trecere peste obstacole, cu transport și punere de obiecte; Stil de viață activ: Jocuri de mișcare constituite spontan, în timpul liber, incluzând întrecerea între grupuri Deprinderi de comunicare și lucru în echipă: Reguli de interacțiuni într-un grup: respectarea echipei adverse, recunoașterea rezultatelor întrecerii în cadrul jocurilor, respectarea regulilor de către partener.	Joc și mișcare Capacitate psiho-motrică Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de alergare: în zig-zag, cu ocolire de obstacole, cu trecere peste obstacole, cu transport, punere și culegere de obiecte Stil de viață activ Jocuri de mișcare constituite spontan, în timpul liber, întrecerea între grupuri Deprinderi de comunicare și lucru în echipă Modalități de comunicare verbală și nonverbală în pereche, în echipă, în jocuri, competiții Drepturile și obligațiile participanților la jocurile de mișcare			
		Istorie: 1.1; 1.2: 1.3; 2.2; 3.2		Istorie: Comunitatea locală și națională (teritoriu, locuințe și viață cotidiană, tradiții, sărbători, religie, monumente ale eroilor; comunități ale minorităților pe teritoriul de azi al României); Copilăria de ieri și de azi în comunitatea locală; Cunoașterea lumii prin călători			
		Geografie:		Geografie:			

		1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 4.1; 4.3		Orizontul local (orizontul, linia orizontului, punctele cardinale; hărți ale orizontului local); Caracteristici generale observabile ale orizontului local (relief, hidrografie, vegetație, populație, așezări, activități ale oamenilor); Modificări observabile și repere de timp (ora, ziua, săptămâna, anul, calendarul).			
Proiect: Tradiții, obiceiuri, meșteșuguri, profesii din comunitatea mea Texte de explorat: <i>Micul constructor</i>, de David Litchfield, <i>Șoapta</i>, de Pamela Zagarenski, <i>Casa grădină</i>, după Daniel Manus Pinkwater, <i>Zboară, vulture, zboară!</i>, poveste tibetană Animale salbatice din desert si jungla - Bing video; Animale salbatice din Romania - Bing video https://puzzlefactory.pl/ro CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com) Alte resurse și legături posibil de explorat: 31 oct - Ziua Internațională a Mării Negre, 16 nov - Ziua internațională a toleranței, 20 nov - Ziua internațională a drepturilor copilului							
Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
3.	Cunosc oameni care îi inspiră pe cei din jur?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 1.2; 1.3 1.4; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2; 4.2; 4.3	Limba și literatura română Acte de vorbire: descrierea de ființe din universul imediat; relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite); prezentarea (de persoane, a unor activități); inițierea unui schimb verbal. Textul - textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă; - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, carte poștală, invitație; în funcție de dotări – email;	Limba și literatura română Acte de vorbire - descrierea (de personaje imaginare, de film/carte); - relatarea unei întâmplări imaginate; - formularea de solicitări formale și informale: - inițierea și menținerea unui schimb verbal; Textul: - textul descriptiv de tip portret; - text de informare și funcțional (tabel sau alt tip de organizator grafic, email, scrisoarea);	S12-S14	48	

			Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: intuirea claselor morfologice - adjectiv calificativ; intuirea numărului, a genului	Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: părți de vorbire			
		Matematică 1.1; 1.2; 2.1; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3; Matematică 1.1; 1.2; 2.1; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3;	Matematică Înmulțirea numerelor naturale de la 0 la 10 000: Înmulțirea când unul din factori este o sumă sau diferență Înmulțirea când unul dintre factori este 10 sau 100 Înmulțirea unui nr. de o cifră cu 10 sau 100 Înmulțirea unui nr. de două cifre cu un număr de o cifră Înmulțirea unui nr. de trei cifre cu un nr. de o cifră	Matematică Înmulțirea numerelor naturale în centrul 0 - 1 000 000: Înmulțirea unui număr natural cu 10,100, 1000, în centrul 0-1 000 000 Înmulțirea unui număr natural mai mic decât 1 000 000 cu un număr de o cifră Înmulțirea unui număr natural de trei cifre cu un număr de două cifre Înmulțirea a două numere naturale de trei cifre; Proprietățile înmulțirii; Ordinea efectuării operațiilor			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2 AVAP: 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5	AVAP Pictură Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma Amestecuri cromatice Tehnici de lucru Obținerea de forme spontane/dirijate prin: fuzionare, curgere liberă, stropire forțată, scurgere aderentă, dirijarea jetului de aer, sfoară colorată, monotipie. Foto: forma, lumina și culoarea	AVAP: Amestecuri cromatice Forma naturale și forme plastice/spontane: Obținerea de forme plastice cu ajutorul liniei, punctului și culorii; Obținere de forme spontane prin: stropire forțată, curgere liberă, fuzionare, scurgere aderentă și prin dirijarea jetului de aer, mișcarea suprafeței de hârtie etc. Tehnici de lucru: pensulație, tamponare, colaj, îndoire, tăiere, lipire etc. Tehnică fotografică: forma, lumina și culoarea;			
		Educație civică:	Educație civică	Educație civică:			

		2.1; 2.2; 3.1 Educație civică: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	Trăsături morale ale persoanei Modestia opusă lipsei de modestie Încrederea în sine și în ceilalți opuse neîncrederii în sine și în ceilalți	Valori morale: bine/rău (bunătate/răutate); altruism/egoism; respect/lipsă de respect, cinste/necinste;			
		Științe ale naturii: 1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.2; Științe ale naturii: 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Schimbări ale caracteristicilor corpurilor și materialelor Tipuri de transformări ale materiei- topirea, solidificarea, vaporizarea și condensarea Schimbări ale stării de agregare a apei Circuitul apei în natură Fenomene ale naturii: ploaie, ninsoare, vânt	Științe ale naturii: Mărturii ale vieții din trecut. Fosilele Schimbări ale caracteristicilor corpurilor și materialelor - amestecuri și separarea amestecurilor, dizolvarea. Influența temperaturii asupra procesului de dizolvare, ardere, ruginire, putrezire, alterare, coacere.			
		Muzică și mișcare: 1.1;1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.4; 2.2	Muzică și mișcare Melodia: diferențierea înălțimilor sunetelor, elemente de notație (portativ, cheia sol, note de la do1 la do2). Legătura dintre text și melodie - strofa/refrenul Tezaur folcloric. Folclorul copiilor. Colindele Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de text, mișcări sugerate de ritm	Muzică și mișcare: Melodia - diferențierea înălțimilor sunetelor, elemente de notație (portativ, cheia sol, note de la sol 1 (octava mică) la sol 2 *alterații (diez, bemol, becar), Legătura dintre text și melodie - strofa/refrenul, semnul de repetiție; Mișcări sugerate de text			
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare: 1.1; 2.1	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de sărituri cu desprindere de pe un picior și de pe ambele picioare, cu coardă	Joc și mișcare: Capacitate psiho - motrică Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de sărituri cu desprindere de pe un picior și de pe ambele picioare Atribuțiile rolurilor în jocurile de mișcare (de exemplu, <i>de subordonare, de conducere, de executant</i>).			

				Stil de viață activ Jocuri de mișcare constituite spontan, în timpul liber			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.2		Istorie: Locuri istorice din comunitate: mănăstiri, străzi și case istorice din comunitate, monumente ale eroilor, monumente reprezentative ale comunit. etnice; locuri cu importanță istorică pentru România (castele și cetăți martore ale evenimentelor istorice, construcții religioase și ctitorii lor) Monumente și locuri incluse în patrimoniul UNESCO			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 4.1; 4.3		Geografie: De la orizontul local la țară (localitatea natală, regiunea înconjurătoare, de la oriz. local la regiune și țară) Caracteristici geografice ale regiunii în care este situat orizontul local (elemente de prezentare ale unei regiuni - poziție, limite, caracteristici naturale, resurse și activități economice); Caracterizarea regiunii (sau a regiunilor) din jurul orizontului local.			
Proiect: Cunoșc oameni care îi inspiră pe cei din jur? Texte de explorat: <i>Ultra-maratonista, Wangari Maathai, femeia care a plantat milioane de copaci, Iubim să călătorim- Ema și Eric descoperă România</i> , de Ioana Chicet- Macoveiciuc, <i>Prima mea carte despre vreme</i> , National Geographic Kids, colecția <i>Micii eroi</i> 15 locuri și lucruri din România - unice în lume - YouTube Life Vest Inside - Kindness Boomerang - "One Day" - YouTube – bunătațe, sprijin https://puzzlefactory.pl/ro CLASELE P-IV - EDUCATIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com)							
Alte resurse și legături posibil de explorat: 05 dec - Ziua voluntariatului, 10 dec- Ziua Drepturilor Omului, 11 dec - Ziua Internațională a munților							

MODULUL III

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
4.	Ce legătură există între trecut-prezent-viitor?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 2.2; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 4.3	Limba și literatura română Acte de vorbire: relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite); solicitarea de informații (referitoare la universul apropiat); cererea simplă familiară, cerere politicoasă; inițierea unui schimb verbal. Textul: - textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, benzi desenate). Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: intuirea claselor morfologice; pronume personal; intuirea numărului, a genului	Limba și literatura română Funcții ale limbii (acte de vorbire) - descrierea (de personaje imaginare, de film/carte); - relatarea unei întâmplări imaginate; - formularea de solicitări formale și informale - inițierea și menținerea unui schimb verbal; - oferirea de informații; - prezentarea ordonată logic și cronologic a unor rezultate/proiecte; Textul: - textul literar narativ; - textul de informare; - textul descriptiv de tip portret; - textul funcțional (emailul, scrisoarea); - organizatori grafici - benzi desenate Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: părți de vorbire – pronumele personal	S15-S18	64	24.01 zi liberă
		Matematică 1.1; 1.2; 2.1; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3;	Matematică Recapitulare și completări: Adunarea și scăderea numerelor naturale în	Matematică: Recapitulare și completări: Adunarea și scăderea numerelor naturale în			

		Matematică: 1.1; 1.2; 2.4; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3;	concentrul 0 – 10 000, fără și cu trecere peste ordin. Înmulțirea numerelor naturale de la 0 la 10 000 (înmulțirea când factorii au cel puțin două cifre (ZUx ZU și SZUx ZU) Împărțirea numerelor naturale în centrul 0-100: - împărțirea exactă a numerelor naturale în centrul 0-100;	concentrul 0 – 1 000 000, fără trecere și cu trecere peste ordin (adunarea și scăderea; proprietăți ale adunării; număr necunoscut); aflare prin diverse metode (metoda mersului invers, metoda balanței); Înmulțirea numerelor naturale în centrul 0 – 1 000 000 (înmulțirea numerelor când factorii au cel mult trei cifre; proprietățile înmulțirii); Împărțirea numerelor naturale în centrul 0-1 000 000: împărțirea unui număr cu 10,100, 1000; împărțirea cu rest diferit de zero; condiția restului			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2 AVAP: 1.1, 1.2; 2.1; 2.2; 2.3	AVAP Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma. Tehnici specifice de aplicare a culorilor: efectul de transparență/ opacitate; obținere de forme spontane prin decolorare cu pic. Machete și modele: Tehnică Tangram	AVAP: Elemente de limbaj plastic: forme plane, forme spațiale; pata plată, pata vibrată; Forme spațiale; pata picturală sau vibrată obținută prin fuzionare; Forme spațiale (decoruri) Tehnici specifice de aplicare a culorilor: efectul de transparență/ opacitate Obținere de forme spontane prin decolorare cu pic Tehnici de lucru: pensulație, colajul obținut prin rupere, tăiere, lipire etc. Tehnică fotografică: forma, lumina și culoarea			
		Educație civică: 2.1; 2.2; 3.1	Educație civică Raporturile noastre cu lucrurile	Educație civică: Valori morale Ne respectăm, ne împrietenim			

		Educație civică 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.3;	Ce sunt lucrurile? Nevoia de lucruri. Lucrurile care ne exprimă: îmbrăcăminte, jucării și jocuri, cărți, colecții, camera mea Relații și atitudini față de lucruri: proprietate, grijă/neglijență.	Comportamente acceptate în relație cu ceilalți; Solidaritate/lipsă de solidaritate; Responsabilitate/lipsă de responsabilitate) Norme morale: exemplificări ale normelor morale; rolul normelor morale.			
		Științe ale naturii: 1.1; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.2; Științe ale naturii 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Interacțiuni între corpuri Interactivitatea gravitațională, magnetică, electrică de contact - frecarea Fenomene ale naturii: trăsnet, fulger, tunet	Științe ale naturii: Pământul în Sistemul Solar: planetele Sistemului Solar, mișcările Pământului, Soarele - sursă de căldură și lumină, ciclul zi - noapte, anotimpuri, modificările vremii, ritmuri cotidiene și anuale ale activităților viețuitoarelor			
		Muzică și mișcare: 1.1;1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2	Muzică și mișcare Melodia: diferențierea înălțimilor sunetelor, elemente de notație. Legătura dintre text și melodie: strofa/refrenul. Mișcare pe muzică: dansul Percuție corporală diversă	Muzică și mișcare: Melodia - diferențierea înălțimilor sunetelor, elemente de notație (portativ, cheie sol, sunetul și nota SI sub portativ) Legătura dintre text și melodie - strofa/refrenul, semnul de repetiție Mișcări sugerate de text: dansurile, percuție corporală			
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de aruncare și prindere (aruncarea lansată cu două mâini înainte, în sus și pe deasupra capului; prinderea cu o mână prin aruncare; aruncarea azvârlită la distanță și la țintă)	Joc și mișcare: Capacitate psiho-motrică Jocuri de mișcare și ștafete cuprinzând variante de aruncare și prindere Stil de viață activ Jocuri de mișcare desfășurate în anotimpul iarnă incluzând întrecerea între grupuri Deprinderi de comunicare și lucru în echipă			

		Istorie: 1.1; 1.2: 1.3; 2.2; 3.2		Istorie: Popoare de ieri și de astăzi (localizare pe hartă, ocupații, tradiții, obiceiuri, sărbători) Antichitatea (legende și scrieri ale anticilor despre daci și romani)			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 3.3		Geografie: De la orizontul local la țară (localitatea natală, regiunea înconjurătoare, de la orizontul local la regiune și țară) Caracteristici geografice ale regiunii în care este situat orizontul local (elemente de prezentare ale unei regiuni (poziție, limite, caracteristici naturale, resurse și activități economice), caracterizarea regiunii (sau a regiunilor) din jurul orizontului local			

Proiect: Peretele amintirilor (amenajarea unui spațiu cu mărturii ale trecutului în comunitatea în care copiii locuiesc)

Texte de explorat: *Căsuța*, de Virginia Lee Borton, *Geții lui Burebista și lumea lor*, de Radu Olteanu, *Cine a fost Galileo Galilei?*, după Patricia Brennan, *Cine a fost Nicolaus Copernic?*, *Cartea marilor descoperiri*, de James Brown & Richard Platt, *Șoapta*, de Pamela Zagarenski, *Lumi dispărute*, de John Howe, *Bicicleta fermecată*, de Mihaela Coșescu; *Noi suntem aici*; *Enciclopedie printre stele și planete (DPH)*; *Hai-hui prin univers*, de Mauri Kunnas; *Bobul de lumină și Pământul*, de Daniela Gheorghiuța, *Ce se întâmplă noaptea?* (Usborne); *Planeta Terra, enciclopedie pentru copii*; *Enciclopedia vizuală a copiilor – Planeta Pământ*; *Cărțile micului geniu – Spațiul cosmic (editura Arthur)*; *500 de curiozități despre spațiu* – editura Rao; *Pe întineric. Știința despre ce se întâmplă noaptea*, de Lisa D. Betik

<https://puzzlefactory.pl/ro>

[CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ \(edumuzicala.ro\)](#); [Virtual Manipulatives for Math \(didax.com\)](#)

[Paxi - Sistemul Solar - YouTube](#) (European Space Agency); [SISTEMUL SOLAR, Pământul \(curiozități despre Terra\) - YouTube](#)

[Sistemul solar pe intelesul copiilor - YouTube](#)

[Paxi explorează luna! - YouTube](#); [Paxi și Luna: Fazele și Eclipsele - YouTube](#) (European Space Agency);

[Cât de mare este Soarele față de celelalte stele ? - YouTube](#)

Quiz sistemul solar <https://create.kahoot.it/details/1e7c8f00-1544-4401-acc1-e9c8c5fc5b66>

Alte resurse și legături posibil de explorat: *08 ian - Ziua Internațională a rotației Pământului*

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
5.	Unde poate fi observată diversitatea?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 4.3	Limba și literatura română Acte de vorbire: descrierea de ființe din universul imediat; prezentarea (de persoane, de cărți, a unor activități); inițierea unui schimb verbal. Textul: - textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive; - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, carte poștală, invitație; în funcție de dotări – email. Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: intuirea claselor morfologice – verb; intuirea numărului.	Limba și literatura română Acte de vorbire - relatarea unor întâmplări imaginate. - prezentarea unor activități și proiecte. - inițierea și menținerea unui schimb verbal. Textul -textul funcțional – cartea poștală - textul literar - textul de informare Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite Părți de vorbire – verbul: numărul, persoana, timpul	S19-S21	48	
		Matematică: 1.1; 1.2; 2.5; 3.1; 5.1; 5.2; 5.3 Matematică 1.1; 2.5; 3.1; 5.1; 5.2; 5.3	Matematică Împărțirea numerelor naturale în centrul 0-100 (tabla împărțirii dedusă din tabla înmulțirii) Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde (operații de același ordin; operații de ordine diferite) Aflarea numărului necunoscut dintr-o expresie Probleme care se rezolvă prin cele patru operații matematice	Matematică: Împărțirea numerelor naturale în centrul 0-1 000 000 -împărțirea unui număr natural scris cu două cifre la un număr scris cu o cifră - împărțirea numerelor mai mici de 1 000 000 la un număr de cel mult două cifre (cu rest zero sau diferit de zero) -proba împărțirii cu rest -aflarea factorului necunoscut; Ordinea efectuării operațiilor (folosirea parantezelor)			
		AVAP:	AVAP	AVAP:			

		1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.4; 2.5 AVAP: 1.1; 2.1; 2.2; 2.3	Pictură Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma. Tehnici de lucru: Amestecuri cromatice și acromatice Modelaj: modelare liberă, presare, volum, plan, linie.	Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma Desene libere, picturi libere folosind tehnici de lucru diferite Modelaj: modelare liberă; forma.			
		Educație civică: 2.1; 2.2; 3.1 Educație civică: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	Educație civică Raporturile noastre cu lucrurile Relații și atitudini față de lucruri: proprietate, grijă/neglijență	Educație civică: Comportamente moral-civice: comportamentul în familie, comportamentul în școală, comportamentul în grupul de prieteni, comportamentul în locuri publice			
		Științe ale naturii 1.1; 1.2; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5 Științe ale naturii 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Interacțiuni între corpuri Magneți. Interacțiuni magnetice	Științe ale naturii: Corpuri – proprietăți (plutirea corpurilor în apă, proprietățile apei). Utilizări ale apei în diferite stări de agregare			
		Muzică și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare 1.1; 1.4; 2.1; 2.2; 3.1	Muzică și mișcare Ritmul: sunete lungi/scurte Timbrul: sunete din mediul înconjurător, sunete muzicale vocale/instrumentale Legătura dintre text și melodie - strofa/refrenul Percuție corporală diversă, utilizarea de jucării muzicale (orchestra de jucării) Dinamica (nuanțe)	Muzică și mișcare: Ritmul valori de note (notă întreagă, doime, pătrime, optime) și pauze (de pătrime și optime), măsurile de 2, 3 și 4 timpi Timbrul – sunete din mediul înconjurător, diferențierea tipurilor de voce umană, a anumitor instrumente muzicale;			

				Legătura dintre text și melodie - strofa/refrenul, semnul de repetiție Percuție corporală diversă, utilizarea de jucării muzicale, instrumente muzicale simple; Dinamica (nuanțe)			
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete vizând dezvoltarea calităților motrice: - viteza de deplasare în relație cu un partener; - forța dinamică a trunchiului și abdomenului; - rezistența generală. Stil de viață activ: Jocuri de mișcare desfășurate în anotimpul iarnă incluzând întrecerea între grupuri Deprinderi de comunicare și lucru în echipă: Ascultarea și acceptarea opiniilor celorlalți Responsabilitățile rolurilor de conducere	Joc și mișcare: Capacitate psiho-motrică Jocuri de mișcare și ștafete vizând dezvoltarea calităților motrice combinate Stil de viață activ Jocuri de mișcare desfășurate în anotimpul iarnă incluzând întrecerea între grupuri Deprinderi de comunicare și lucru în echipă Ascultarea și acceptarea opiniilor celorlalți (de exemplu, întrebări și răspunsuri cu privire la rezultatele jocurilor) Atribuțiile rolurilor în jocurile de mișcare (de exemplu, <i>de subordonare, de conducere, de executant</i>)			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.2		Istorie: Evul Mediu (Figuri legendare de voievozi, domnitori și conducători locali în opere literare și istorice, Transilvania - spațiu multietnic. Sat și oraș în Transilvania medievală)			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 4.1; 4.3		Geografie: Relieful: caracteristici generale și trepte de relief			

Proiect: Învățând să trăim împreună- voluntar în comunitate

Texte de explorat: *Copiii lumii/În același timp în jurul lumii*, de Tessa Strickland, Kate DePalma, David Dean, *Povestea unei pescărușe și a motanului care a învățat-o să zboare*, de Luis Sepulveda, *Povestea comorii*, de John Trent și Gary Smalley, *Iggy Peack, micul arhitect*, de Andrea Beaty, *Castor repară bicicleta*, de Lars Klitting; *Castor este tâmplar*, de Lars Klitting

[Împărțirea unui număr de două cifre la un număr de o cifră - Matematică clasa a IV-a - YouTube](#)

***States of matter. (Cambridge)**

<https://youtu.be/Ty-kgXhL9SM> - Zbor peste Munții României

[Frumusețea României -... - Universitatea Spiru Haret \(facebook.com\)](#)

<https://sites.google.com/site/romanianatura1/home/relief-romania-muntii-carpati/carpatii-meridionali-harti-marcaje-pesteri/cele-mai-inalte-14-varfuri-din-romania>

[Lista vârfurilor muntoase din România după înălțime - Wikipedia](#) - extragere de date utile în alcătuirea de probleme.

<https://puzzlefactory.pl/ro>

[Împărțirea unui număr de două cifre la un număr de o cifră - Matematică clasa a IV-a - YouTube](#); <https://puzzlefactory.pl/ro>

[CLASELE P-IV - EDUCATIE MUZICALĂ \(edumuzicala.ro\)](#); [Virtual Manipulatives for Math \(didax.com\)](#)

Alte resurse posibil de explorat: 01 febr - Ziua internațională a cititului împreună, 02 febr - Ziua Mondială a zonelor umede, 13 febr - Ziua mondială a radioului

VACANȚĂ

MODULUL IV

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
6.	Ce înseamnă să iubești ceva/ să iubești să faci ceva/să iubești pe cineva?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5	Limba și literatura română Acte de vorbire: descrierea de ființe din universul imediat; inițierea unui schimb verbal. Textul: - textul literar: - text de informare și funcțional Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: intuirea claselor morfologice – verb; intuirea numărului.	Limba și literatura română Acte de vorbire - descrierea de personaje. - relatarea unei întâmplări trăite sau imaginate Textul - textul literar Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite Intuirea relațiilor simple dintre cuvinte – subiect – predicat	S22-S25	64	
		LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.4; 3.5; 4.1; 4.2; 4.3					
		Matematică 1.1; 1.2; 2.4; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3	Matematică Frații subunitare și echiunitare cu numitorul mai mic sau egal cu 10 (diviziuni ale unui întreg: doime,	Matematică: Frații cu numitorul mai mic sau egal cu 10 sau cu numitorul egal cu 100 (diviziuni ale unui întreg:			

		Matematică 1.1; 1.2; 2.4; 2.5; 5.1; 5.2; 5.3	treime,..., zecime, reprezentări prin desene) Compararea, ordonarea fracțiilor subunitare cu același numitor Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde	sutime; reprezentări prin desene, fracții subunitare, echiunitare, supraunitare, adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor; scrierea procentuală - numai pentru 25%, 50%, 75%) Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde și pătrate			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5 AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4	AVAP Machete și modele: Elemente de limbaj plastic: forme plane și spațiale, texturi. Tehnici de lucru: - cu hârtie: Origami, Tangram, Quilling - cu materiale textile: împletire, tăiere, croire, coasere, lipire. Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură (frunze/petale uscate, ghinde, castane, fructe, legume Modelaj: modelare liberă, presare, volum, plan, linie.	AVAP: Machete și modele Elemente de limbaj plastic: forma, linia (ca intersecție de planuri) nuanțe și tonuri, texturi Tehnici de lucru: îndoirea, împletirea, Kirigami Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură (frunze/petale uscate, ghinde, castane, fructe, legume)			
		Educație civică: 2.1; 2.2; 3.1; 3.3 Educație civică 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1;	Educație civică Raporturile noastre cu animalele și plantele Ce sunt animalele și plantele? Nevoia de plante și animale Atitudini față de plante și animale: atenție/neatenție, grijă/nepăsare	Educație civică Comportamente moral- civice: comportamente prosociale (ajutorare, cooperare)			
		Științe ale naturii 1.1; 1.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Forțe. Deformare. Mișcare și repaus	Științe ale naturii: Energie - surse și efecte. Transferul de căldură între obiecte. Materiale			

		Științe ale naturii 1.1; 1.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2	Forța - măsură a interacțiunii corpurilor Deformarea - efect al interacțiunii corpurilor Mișcarea și repausul - efecte ale interacțiunii corpurilor	conductive și izolatoare de căldură			
		Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3	Muzică și mișcare Timbrul: sunete vocale, sunete muzicale instrumentale, sunetul și nota DO1 Dinamica (nuanțe) Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm Audiție muzicală Genuri muzicale: folclorul copiilor, genuri clasice/de divertisment	Muzică și mișcare: Timbrul – sunete din mediul înconjurător, diferențierea tipurilor de voce umană, a anumitor instrumente; Dinamica (nuanțe) Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm, melodie, expresivitate Genuri muzicale: folclorul copiilor, genuri clasice/de divertisment Audiție muzicală			
		Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri pentru orientarea spațio- temporală (repere statice, dinamice; ritm); Stil de viață activ: Jocuri de mișcare pentru dezvoltarea funcțiilor cardiace și respiratorii Deprinderi de comunicare și lucru în echipă: Reguli de interacțiune inter-grup	Joc și mișcare: Capacitate psiho - motrică Jocuri pentru coordonare oculo-motorie: -coordonare ochi – mână; -coordonare ochi – picior; -coordonare generală Stil de viață activ Jocuri de mișcare cu conținuturi complexe pentru dezvoltarea capacității generale de efort Deprinderi de comunicare și lucru în echipă Responsabilitățile rolurilor de organizare a jocurilor			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 3.2; 3.3		Istorie: Epoca modernă - Al.I. Cuza și Unirea, Carol I și independența, Carol Davila, Eroii Primului Război Mondial, Ferdinand și Marea			

				Unire, România la cumpăna dintre milenii			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 2.2; 3.3; 4.1; 4.3		Geografie: Clima, apele, vegetația, animalele și solurile; Locuitorii și așezările omenești; Activități economice (resurse și activități industriale, principalele produse agricole, căi de comunicație)			
Proiect: <i>Ce mă face fericită/fericit?</i> Texte de explorat: <i>Magazinul de pălării Magice</i>, de Sonja Wimmer, <i>Colegul cel nou</i>, de Jerry Craft, <i>Micul bulgăre de lut</i>, <i>Cine a fost Isac Newton?</i>, după Janet B. Pascal; *The way we see things. Shadows. (Cambridge). https://puzzlefactory.pl/ro CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com) Alfabetar – Alfabetar Alte resurse și legături posibil de explorat: <i>Lindbergh- Povestea unui șoricel zburător</i>, <i>Amstrong- Călătoria fantastică a unui șoricel pe lună</i>, <i>Edison- Misterul comorii pierdute</i>, de Torben Kuhlmann, <i>Șoapta</i>, de Pamela Zagarenski, <i>Căsuța</i>, de Virginia Lee Borton 01 martie - Ziua mărtișorului, 08 Martie - Ziua internațională a femeii, 21 martie - Ziua internațională a poeziei, Ziua internațională a pădurilor, 22 martie - Ziua mondială a apei, 23 martie -Ziua mondială a meteorologiei							
Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
7.	Ce este frumos?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.3; 2.4; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.3; 2.4; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5	Limba și literatura română Acte de vorbire: oferirea de informații referitoare la mediu; Textul: - textul literar narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: consolidare clase morfologice – substantiv, adjectiv calificativ, pronume personal, verb.	Limba și literatura română Acte de vorbire: - oferirea de informații referitoare la universul extrașcolar; - descrierea unei persoane; Textul - textul literar narativ; - textul de informare; - textul funcțional: pliantul, traseul turistic.	S26-S29	64	
		Matematică:	Matematică	Matematică:			

		1.1; 1.2; 3.1; 3.2; 5.1; 5.2; 5.3 Matematică 1.1; 1.2; 3.1; 3.2; 5.1; 5.2; 5.3	Probleme care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute: Metoda reprezentării grafice: - probleme când cunoaștem suma și diferența; - probleme când cunoaștem suma și câțul ; - probleme când cunoaștem diferența și câțul; Organizarea și reprezentarea datelor	Probleme care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute: metoda reprezentării grafice, metoda comparației, metoda mersului invers Organizarea și reprezentarea datelor			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5 AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4	AVAP Machete și modele Elemente de limbaj plastic: forme plane și spațiale, texturi. Tehnici de lucru: - cu hârtie: Origami, Tangram, Quilling; - cu materiale textile: împletire, tăiere, croire, coasere, lipire. Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură (frunze/petale uscate, ghinde, castane, fructe, legume). Foto: formă, lumină și culoare Materiale și instrumente: aparate de redare și înregistrare (telefon, aparate foto, tabletă, fotografii etc.)	AVAP: Machete și modele Elemente de limbaj plastic: forma, linia (ca intersecție de planuri) nuanțe și tonuri, texturi Tehnici de lucru: îndoirea, împletirea, Kirigam Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură (frunze/petale uscate, ghinde, castane, fructe, legume) Foto: fotografia ca limbaj Materiale și instrumente: aparate de redare și înregistrare (telefon, aparate foto, tabletă, fotografii etc.)			
		Educație civică: 1.3; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3 Educație civică	Educație civică Raporturile noastre cu animalele și plantele Prietenii necuvântători	Educație civică: Comportamente prosoziale (competiție, toleranță, sprijin, voluntariat) și antisociale (conflictuale, agresive). Schimbarea comportamentelor			

		1.3; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3					
		Științe ale naturii 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.2 Științe ale naturii 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Științe ale naturii Caracteristici ale lumii vii Caracteristici ale viețuitoarelor. Nevoi de bază (apă, aer, hrană). Nevoia de hrană și energie a viețuitoarelor. Creștere. Înmulțire	Științe ale naturii Curent electric. Lumină. Circuite electrice simple Surse de lumină. Fenomene comune care implică lumina (umbra, curcubeul, culorile, vizibilitatea corpurilor).			
		Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2	Muzică și mișcare Muzică și interpretare Dinamica (nuanțe) Mișcări sugerate de textul cântecului sau ritm Cântarea cu acompaniament Audiție muzicală	Muzică și mișcare Nuanțe. Mișcări sugerate de ritm, melodie, expresivitate, mișcări de tactare a măsurii, mișcări libere. Cântarea cu acompaniament Audiție muzicală			
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2 Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete vizând dezvoltarea calităților motrice: forța dinamică a trunchiului și abdomenului, rezistența generală; Stil de viață activ: Jocuri de mișcare pentru timpul liber desfășurate în excursii, tabere, drumeții Deprinderi de comunicare și lucru în echipă: Jocuri de mișcare pentru dezvoltarea funcțiilor cardiace și respiratorii	Joc și mișcare: Capacitate psiho – motrică: Jocuri de mișcare și ștafete vizând dezvoltarea calităților motrice combinate Stil de viață activ Jocuri de mișcare pentru timpul liber desfășurate în excursii, tabere, drumeții Deprinderi de comunicare și lucru în echipă Jocuri de mișcare cu conținuturi complexe pentru dezvoltarea capacității generale de efort			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.2		Istorie: Locuri istorice din comunitate: mănăstiri, străzi și case istorice din comunitate, monumente ale eroilor, monumente			

				reprezentative ale comunităților etnice din România			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 4.1; 4.3		Geografie: Marile unități geografice ale României – caracteristici generale (Carpații, Dealurile și podișurile, Câmpiile - inclusiv Delta Dunării); Organizarea administrativă a României (organizarea administrativă actuală, orașul București – caracterizare geografică, caracterizarea geografică a județului și a localității în care este situat orizontul local).			
Proiect: Expoziție de FRUMOS (prezentarea viziunii personale despre FRUMOS și ce reprezintă acesta pentru fiecare/unde se regăsește frumosul) Texte de explorat: Doamna Rumphius, de Barbara Cooney, Leonardo da Vinci, Flori pe acoperiș, Balul florilor, de Sigfrid Laube, Călătorii prin ierburi și lumină, de Iulia Iordan; albume de artă; Șoapta, de Pamela Zagarenski; Stejarul pitic, cel mai bun tătic, de Victoria Pătrașcu; Țup și pădurea încremenită, Țup și salvatoarea iernii, de Alex Donovici; Stejarul din interiorul ghindei, de Max Lucado; Micul biolog: Copaci, de Anita van Saan Ziua Internațională a Cărții pentru Copii 2021 – YouTube - Fuga la muzeu https://puzzlefactory.pl/ro https://youtu.be/JsFa9YvmR64 Și copacii desenează! CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com) www.romanianeimblanzita.ro; http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/Muzee-cu-tur-virtual.asp Alfabetar – Alfabetar							
Alte resurse și legături posibil de explorat: 05 martie - Ziua florii de colț; 14 martie - Ziua matematicienilor – Ziua Pi; 15 martie - 15 aprilie Luna pădurii; 1 aprilie Ziua Mondială a păsărilor; 7 aprilie Ziua Mondială a Sănătății; 22 aprilie Ziua Pământului 20 martie - Ziua Internațională a Fericirii; 21 martie – Ziua Internațională a pădurilor; 22 martie - Ziua Mondială a Apei							
VACANȚĂ de PAȘTI							
MODULUL V							
Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	Obs.
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
8.	Ce drepturi și îndatoriri are un copil?	LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5	Limba și literatura română Acte de vorbire: oferirea de informații referitoare la sine; solicitarea de informații (referitoare la universul apropiat); Textul:	Limba și literatura română Acte de vorbire: - formularea de solicitări formale și informale; - inițierea și menținerea unui schimb verbal; - descrierea (de personaje	S30-S33	64	

		LLR: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5	- textul literar narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic. Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite: consolidare clase morfologice – substantiv, adjectiv calificativ, pronume personal, verb.	imaginare, de film/carte); Textul: - textul de informare; - textul funcțional: afișul, invitația, fluturașul.			
		Matematică: 1.1; 1.2; 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 5.1; 5.2; 5.3 Matematică 1.1; 1.2; 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 5.1; 5.2; 5.3	Matematică Elemente intuitive de geometrie: Localizarea unor obiecte; Figuri geometrice; Axa de simetrie; Perimetrul; Corpuri geometrice Unități și instrumente de măsură: Unități de măsură pentru lungime Unități de măsură pentru volumul lichidelor (capacitatea vaselor) Unități de măsură pentru masă Organizarea datelor în tabele și grafice	Matematică: Elemente intuitive de geometrie: Localizarea unor obiecte; Figuri geometrice Axa de simetrie; Perimetrul; Aria unei suprafețe; Corpuri geometrice Unități și instrumente de măsură: Unități de măsură pentru lungime Unități de măsură pentru volumul lichidelor (capacitatea vaselor) Unități de măsură pentru masă Organizarea datelor în tabele și grafice			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5 AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4	AVAP Pictură Materiale și instrumente: acuarele, tușuri, guașe, tempera, acrilice, ulei, hârtie, hârtie colorată, pânză, sticlă, lemn, ceramică, cretă, pigmenți, burete, pensulă, deget, ștampilă, creioane colorate, PC, tabletă. Tehnici de lucru: tehnici mixte	AVAP Pictură- Materiale și instrumente: acuarele, tușuri, guașe, tempera, acrilice, ulei, hârtie, hârtie colorată, pânză, sticlă, lemn, ceramică, cretă, pigmenți, burete, pensulă, deget, ștampilă, creioane colorate, PC, tabletă Tehnici de lucru: Tehnici mixte			

			Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma. Machete și modele Elemente de limbaj plastic: forme plane și spațiale, texturi Tehnici de lucru: - cu hârtie: Origami, Tangram, Quilling; - cu materiale textile: împletire, tăiere, croire, coasere, lipire. Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură.	Elemente de limbaj plastic: linia, punctul, culoarea (culori primare, culori binare, culori reci, culori calde, nuanțe și tonuri), forma Machete și modele Elemente de limbaj plastic: forme 2D și 3D, texturi Tehnici de lucru: - cu hârtie: Origami, Tangram, Quilling - cu materiale textile: împletire, tăiere, croire, coasere, lipire Materiale și instrumente: hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, croșetă, ramă de țesut, cretă, tipar, materiale din natură			
		Educație civică: 1.3.; 2.1.; 2.2.; 2.3.; 3.1.; 3.2.; 3.3. Educație civică: 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3	Educație civică Raporturile noastre cu ceilalți oameni: Familia; Grupul de prieteni; Grupul de joacă; Grupul de învățare	Educație civică: Drepturile universale ale copilului			
		Științe ale naturii 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 2.5; 3.2; Științe ale naturii 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 3.2	Științe ale naturii Caracteristici ale lumii vii: Reacții ale unei plante la diferite schimbări ale mediului. Lumina și temperatura Principalele grupe de animale Caracteristici generale (insectele, peștii, amfibienii, reptilele, păsările, mamiferele)	Științe ale naturii: Curent electric. Lumină (circuite electrice simple, surse de lumină, fenomene comune care implică lumina-umbra, curcubeul, culorile, vizibilitatea corpurilor)			
		Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2 Muzică și mișcare: 1.1; 1.2;	Muzică și mișcare:Elemente de limbaj muzical: ritmul, timbrul, dinamica (nuanțe) Cântarea cu acompaniament Audiție muzicală: Radetzky Marsch de J. Strauss	Muzică și mișcare: Elemente de limbaj muzical: Sunetele și notele muzicale Sunete lungi/ scurte Cântarea cu acompaniament			

		1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3	Mișcare pe muzică: mișcări sugerate de ritm	Audiție muzicală Mișcare pe muzică			
		Joc și mișcare 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Stil de viață activ: Jocuri de mișcare pentru dezvoltarea funcțiilor cardiace și respiratorii. Jocuri de mișcare constituite spontan, în timpul liber, incluzând întrecerea între grupuri	Joc și mișcare: Jocuri de mișcare pentru timpul liber desfășurate în excursii, tabere, drumeții, echipamente pentru jocuri de mișcare desfășurate în activitățile extracurriculare; jocuri de mișcare desfășurate între echipe stabile			
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.2; 3.3; 4.3		Istorie: Locuri cu importanță istorică pentru România (așezări și construcții dacice, grecești și romane (orașele grecești de pe malul Mării Negre), castele și cetăți martore ale evenimentelor istorice, construcții religioase și ctitorii lor)			
		Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 2.2; 3.2; 3.3; 4.1; 4.2; 4.3		Geografie: România în Europa (poziția geografică a României în Europa: limite și Vecini, țările vecine: denumire, capitală); Europa – un continent al planetei (Europa – scurtă caracterizare geografică, Europa și România – elemente comune, UE)			
Proiect: Ce drepturi și îndatoriri are un copil? Texte de explorat: <i>Eu sunt Malala, Gata cu vorba</i>, de Andrew Clements, <i>Copacul meu</i>, de Gerda Muller, <i>Prin piețele lumii</i>, de Maria Bahareva, Anna Desnișkaia; <i>În mijlocul naturii. Descoperă cele patru anotimpuri</i>, de Susanne Riha; <i>Spune-mi cum să protejezi natura?</i>, de Larousse; <i>Zero deșeuri</i>, de Sima Ozkan; <i>Să avem grijă de planeta noastră</i>, de Katie Daynes Amintiri din copilărie, de Ion Creangă - fragment în lectura actriței Monica Davidescu - YouTube Lungimea, unitati de masura pentru lungime, metrul - YouTube Lungimea - unitati de masura non standard; metrul, centimetrul - YouTube CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com) Alte resurse și legături posibil de explorat: 10 mai - Ziua Păsărilor și Arborilor; 22 mai - Ziua Internațională a Biodiversității; 23 mai - Ziua parcurilor din Carpați							

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturi vizate/activate		Săpt.	Nr. ore	
			Clasa a III-a	Clasa a IV-a			
9.	Cum schimbă omul mediul?	LLR: 1.3; 1.4; 1.5; 2.2; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5 LLR: 2.3; 2.4; 3.1; 3.2; 3.3; 4.1; 4.3	Limba și literatura română Recapitulare finală - proiect <i>„Omul și mediul”</i>	Limba și literatura română Recapitulare finală - proiect <i>“Omul și mediul”</i>	S34-S36	64	
		Matematică 1.1; 1.2; 2.4; 2.5; 4.1; 4.2; 5.1; 5.2; 5.3 Matematică: 1.1; 1.2; 1.4; 2.2; 4.2; 5.1; 5.2; 6.1; 6.2	Matematică Numere și operații cu numere: Operații cu nr. nat. mai mici sau egale cu 10 000 Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde Unități și instrumente de măsură: Unități de măsură pentru timp Unități de măsură monetare Recapitulare finală	Matematică: Numere și operații cu numere: Operații cu nr. nat. mai mici sau egale cu 10 000 Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde Unități și instrumente de măsură: pentru timp Unități de măsură monetare Recapitulare finală			
		AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5 AVAP: 1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3; 2.4	AVAP - Modelaj Materiale și instrumente: plastilină, cocă Tehnici de lucru: modelare liberă Elemente de limbaj plastic: volum, plan, linie; Elemente de limbaj plastic: forme plane și spațiale, texturi	AVAP: Machete și modele (elemente de limbaj plastic-forma, linia -ca intersecție de planuri-nuanțe și tonuri, texturi); fotografia			
		Educație civică: 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3 Educație civică: 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3	Educație civică Raporturile noastre cu ceilalți oameni: Reguli ale grupurilor mici Recapitulare finală	Educație civică: Recapitulare finală-proiect			
		Științe ale naturii: 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 2.5; 3.2;	Științe ale naturii Caracteristici ale lumii vii: Reacții ale corpului animalelor la: schimbări ale mediului	Științe ale naturii: Influența omului asupra mediului de viață (dispariția speciilor-vânătoare/ pescuit excesiv; protejarea mediului)			

		Științe ale naturii: 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2 (temperatură); la diferite situații (pericol, mișcare) Influența omului asupra mediului de viață (poluarea apei, a solului, a aerului) Recapitulare finală	Recapitulare finală			
		Muzică și mișcare: 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2; Muzică și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3	Muzică și mișcare Mișcare pe muzică Dansuri populare (mișcări sugerate de ritm, mișcări libere) Audiție muzicală	Muzică și mișcare: Dansuri populare, dansuri de societate și modern (mișcări de tactare a măsurii, mișcări sugerate de ritm, melodie, expresivitate, mișcări libere)		
		Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; Joc și mișcare: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	Joc și mișcare Stil de viață activ: Concursuri școlare – în școală, între școli; centre locale de inițiere în diferite sporturi, serbări sportive; act. turistice;	Joc și mișcare: concursuri școlare – în școală, între școli; centre locale de inițiere în diferite sporturi, serbări sportive; activități turistice		
		Istorie: 1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.2; 3.3; 4.3 Geografie: 1.1; 1.3; 2.1; 2.2; 3.2; 3.3; 4.1; 4.2; 4.3		Istorie: Recapitulare finală-proiect Geografie: Terra – planeta noastră (Planiglobul – imaginea Terrei)		
Proiect: Omul și mediul - Carta comunității mele Texte de explorat: <i>Fram, ursul polar</i> , de Cezar Petrescu, texte informative, enciclopedii, <i>Pată strălucitoare</i> , după Daniel Pennac, https://www.green-report.ro/adapost-reabilitare-ursuleti/ - material de prezentare al orfelinatului din Harghita pentru un proiect despre urși. https://wwf.ro/ce-facem/specii/ursul-brun/ - informațiile cantitative de pe wwf.ro despre ursul brun. https://puzzlefactory.pl/ro ; <i>Romania Neimblanzita 2018 - Trailer in limba Romana</i> - Bing video CLASELE P-IV - EDUCAȚIE MUZICALĂ (edumuzicala.ro); Virtual Manipulatives for Math (didax.com) CLR Quiz ortograme https://create.kahoot.it/details/d9bb6d0d-06fd-4b06-a9e0-e0b20917641b MEM Evaluare matematică: https://create.kahoot.it/details/347f82ee-fd12-4d99-ad27-235c8d737493 MEM Quiz animale https://create.kahoot.it/details/df1465d6-8630-4d3b-88b8-f31630091648 https://www.mathlearningcenter.org/resources/apps/math-clock , - cum funcționează ceasul, ora exactă, jumătatea, sfertul de oră.						
Alte resurse și legături posibil de explorat: 5 iunie - Ziua Mondială a Mediului; 8 iunie - Ziua Oceanelor						
Vacanța de vară						

2. PROIECTAREA unei unități tematicе/de învățare, pentru disciplina Comunicare în limba română

În proiectul CRED, în documentul **Noutăți în programa disciplinei *Limba și literatură română*; implicații în plan didactic** se menționează că: *“Sunt numeroase situații în care existența planificărilor și a proiectărilor în portofoliul personal al unor cadre didactice se justifică doar prin faptul că sunt documente solicitate de conducerea școlii sau de către inspectorul școlar de specialitate, nefiind utilizate ca instrumente de lucru cu adevărat necesare în organizarea eficientă a activității didactice. În aceste cazuri, de cele mai multe ori, planificarea și proiectarea sunt preluate din anii anteriori și actualizate doar în privința datelor, fără să fie cunoscut conținutul acestora, fără să fie realizate adaptări la nevoile reale și la particularitățile propriilor elevi. De asemenea, există situații în care cadrul didactic preia ca atare categoriile de activități de învățare enumerate, ca exemple, în programele școlare, fără a le regândi din perspectiva specificității temei sau a clasei, fără a realiza o corelare pe orizontală (competență specifică – activitate de învățare).”³*

Este important de conștientizat că **planificarea și proiectarea sunt documente personale, fără de care nu se poate organiza eficient învățarea. Ele ar trebui să reflecte competențele specifice urmărite în programe (nu manualul), profilului elevilor din colectivul clasei și experiența/pregătirea profesorului.**

La disciplina *Comunicare în limba română*, după cum se poate intui chiar din numele disciplinei, accentul predominant trebuie pus pe **activitățile de comunicare**. Elevii vor fi antrenați să asculte mesaje, texte literare și nonliterare, să răspundă la întrebări, dar și să formuleze întrebări, să poarte dialoguri pe marginea unui subiect dat, să reflecteze la ceea ce au citit și să ducă în viața lor ceea ce au descoperit în texte, precum și în comunicarea cu ceilalți.

Este esențial să se creeze contexte de comunicare care să fie atractive, autentice, adecvate profilului și intereselor, adică relevante pentru copii, deoarece acestea oferă sens procesului de învățare. Totodată, facilitează aplicarea competențelor de comunicare în alte domenii sau în situații reale de viață. Astfel, copiii încep să înțeleagă importanța limbajului, cu ajutorul căruia pot soluționa diverse probleme.

Iată cum se pot gândi și proiecta în continuitate două săptămâni la disciplina Comunicare în limba română, pentru un colectiv simultan format din clasele CP și a II-a, urmărind o învățare cu sens, bazată pe interesul copiilor pentru viețuitoare (vezi orar pag. 26).

Ideea finală cu care putem porni în minte, dincolo de competențele urmărite, este de a-i ajuta pe copii să înțeleagă că omul este legat de viețuitoare, că are multe elemente prin care se aseamănă cu acestea și că acțiunile lui impactează viața plantelor și animalelor, prin urmare este responsabil de ceea ce face.

În săptămâna 1 se poate folosi ca resursă pentru formarea competențelor specifice disciplinei CLR textul narativ literar *Winter, un delfin special*, iar în săptămâna 2 se poate folosi un text descriptiv nonliterar despre *Delfin*.

³ Noutăți în programa disciplinei *Limba și literatură română*; implicații în plan didactic, proiectul CRED

Săptămâna 1

CS	LUNI	CS	MIERCURI	CS	JOI	CS	VINERI
1.2 1.2 1.4 1.4 2.1 2.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 1: CP + a II-a Prelectură Văd../Cred că.../Mă întreb... Predicții cu titlu dat: <i>Winter, un delfin special</i> Prima lectură a textului Lectura cu voce tare a învățătorului Primele impresii (CP prin desen, a II-a în scris) Lectura repetată a textului Citire în șoaptă: în perechi sau grupuri mici: elevul de clasa a II citește, elevii de CP ascultă Conversația + explicația: se explică cuvinte și expresii necunoscute; se alcătuiesc enunțuri cu ele. Desen pas cu pas - delfinul	2.1 2.1 2.2 2.2 2.3 2.3 3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 3: CP + a II-a Prelectură Legături invizibile – între două imagini prezentate Lectura repetată a textului – în perechi sau în grupuri mici (un elev de clasa a II-a citește și ceilalți îi pun întrebări din fragmentul citit) Joc didactic: Adevărat sau fals? – aprecierea ca adevărate sau false a unor enunțuri scurte, care testează înțelegerea textului citit/audiat.	3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 4: CP + a II-a Prelectură Privește cu lupa Lectura repetată a textului – selectiv (CP ascultă, a II-a citesc) Vocabular desenat – CP Exerciții de vocabular - a II-a Harta personajului – a II-a Harta spațiului imaginar prin desen CP	3.1 3.2 3.4 4.1 4.3	Ora 6: a II-a Prelectură Cauză-efect Interogarea autorului Postlectură Diagrama Venn – între Winter și fiecare elev. Jurnal reflexiv
1.3 2.1 2.1 2.2 2.2 2.3 2.3 3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 2: CP + a II-a Lectura repetată a textului cu creionul în mână , pentru comprehensiune și completarea Jurnalului cu dublă intrare (a II-a) Cărți de joc cu momentele importante din text – decuparea lor Detectivul de litere: încercuirea literelor de tipar și a cuvintelor recunoscute (CP) Conversație orală frontal CP + a II-a Gândesc/Lucrez în pereche/Comunic: elevii formulează întrebări și răspunsuri prin care dovedesc înțelegerea în profunzime a textului citit. Își pun unii altora întrebări. Jurnal reflexiv: desen/scris		Exerciții de vocabular Harta textului – clasa a II-a în scris și cu imagini și etichete de decupat la CP	3.1 3.1 3.2 3.4 3.4 4.1 4.3 4.3	Ora 5: CP + a II-a Repovestirea cu ajutorul cărților de joc Axa principalelor evenimente (desen, cuvinte, enunțuri)– CP + a II-a Felicitarea		

Săptămâna 2

CS	LUNI	CS	MIERCURI	CS	JOI	CS	VINERI
1.2 1.2 1.4 1.4 2.1 2.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 1: CP + a II-a Prelectură Podul: 3-2-1 sau Știu/Vreau să știu/Am aflat/De unde am aflat Prima lectură a textului Lectura cu voce tare a învățătorului Primele impresii Lectura repetată a textului Citire în șoaptă: în perechi sau grupuri mici: elevul de clasa a II citește, elevii de CP ascultă Conversația + explicația Se vizualizează două filme scurte care aduc clarificări ale unor termeni de specialitate întâlniți în text: <i>mamifer, comunicare prin sunete</i> etc. Se explică alte cuvinte și expresii necunoscute. Vocabular desenat/Borcanul cu cuvinte	2.1 2.1 2.2 2.2 2.3 2.3 3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 3: CP + a II-a Prelectură Știu/Vreau să știu/Am aflat/De unde am aflat Lectura repetată a textului – în perechi sau în grupuri mici (un elev de clasa a II-a citește și ceilalți îi pun întrebări din fragmentul citit) Vocabular desenat – CP Exerciții de vocabular - a II-a Cărți de joc cu informații despre delfin și despre alte animale marine – decupare și citire în perechi	3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 4: CP + a II-a Prelectură Privește cu lupa Lectura repetată a textului – selectiv (CP ascultă, a II-a citește) Jocuri didactice cu ajutorul cărților de joc: <i>Banca de cuvinte, Recunoaște personajul, Litere, sunete, silabe</i>	3.1 3.2 3.4 4.1 4.3	Ora 6: a II-a Prelectură Cauză-efect Transcriere fragment preferat din text cu motivarea alegerii Postlectură Jurnal reflexiv
1.3 2.1 2.1 2.2 2.2 2.3 2.3 3.1 3.1 3.4 3.4 4.1	Ora 2: CP + a II-a Lectura repetată a textului cu creionul în mână , pentru comprehensiune - SINELG (a II-a) Cărți de joc cu informații importante din text – decuparea lor Detectivul de litere: încercuirea literelor de tipar și a cuvintelor recunoscute (CP) Conversație orală frontal CP + a II-a Gândesc/Lucrez în pereche/Comunic: elevii formulează întrebări și răspunsuri prin care dovedesc înțelegerea în profunzime a textului citit. Își pun unii altora întrebări. Podul: 3-2-1 sau Jurnal reflexiv			3.1 3.1 3.2 3.4 3.4 4.1 4.3 4.3	Ora 5: CP + a II-a Lectura repetată a textului Harta conceptuală sau harta mentală – clasa a II-a în scris și cu imagini și CP cu etichete de decupat sau desene		

Exemple de resurse folosite și fotografii din timpul activităților (Școala Ogrezeni, Giurgiu)

3. Proiectarea lecției

Proiectarea predării-învățării și evaluării în paralel, la toate clasele ce formează colectivul, poate aduce un bun management al timpului.

Citiți cu atenție exemplul de Proiect didactic de mai jos și reflectați la modul în care este gândită învățarea.

PROIECT DIDACTIC

Prof. M. N., Școala Gimnazială „Simion Balint” Roșia Montană, jud. Alba
Simultan I + III

Clasa I	Clasa a III-a
Data:	Data:
ARIA CURICULARA: Limbă și comunicare	ARIA CURICULARA: Limbă și comunicare
DISCIPLINA: Comunicare în limba română	DISCIPLINA: Limba și literatura română
UNITATEA TEMATICĂ: Eu și ceilalți	UNITATEA TEMATICĂ: Eu și ceilalți
SUBIECTUL LECȚIEI: textul narativ „Bicicleta fermecată” de M. Coșescu	SUBIECTUL LECȚIEI: „Bicicleta fermecată” de Mihaela Coșescu
TIPUL LECȚIEI: mixtă/activitate integrată; ora 1	TIPUL LECȚIEI: mixtă; ora 1
DISCIPLINE INTEGRATE: CLR/DP/AVAP	
COMPETENTE SPECIFICE:	COMPETENȚE SPECIFICE:
CLR 1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat; 2.2 Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic; 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine; 3.1. Citirea unor cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână 4.3. Exprimarea unor idei și sentimente prin intermediul limbajelor convenționale și neconvenționale	LLR 1.1 Extragerea unor informații de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil; 1.4 Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare; 3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare; 3.2. Formularea unui răspuns emoțional față de textul literar citit; 3.3. Formularea unei păreri despre o povestire/personajele acesteia.
OBIECTIVE OPERAȚIONALE: O1 – să formuleze predicții atunci când se dă titlul textului narativ; O2 – să asculte cu atenție textul în lectura profesorului și să deseneze primele impresii;	OBIECTIVE OPERAȚIONALE: O1 – să formuleze predicții atunci când se dă titlul narativ; O2 – să asculte cu atenție textul în lectura profesorului, notând primele impresii;

O3 – să formuleze oral răspunsuri la cel puțin două întrebări care vizează conținutul textului; O4 - să facă dovada înțelegerii textului, identificând valoarea de A sau F a enunțurilor; O5 – să deseneze coperta cărții într-un template dat, așa cum și-o imaginează, după ce au ascultat textul; O6 – să identifice cel puțin două efecte pentru o acțiune (o cauză) care declanșează lanțul evenimentelor din textul narativ: „La 4 ani, Zamfira găsește o carte poștală pe prispa casei.”	O3 – să formuleze oral răspunsuri la cel puțin două întrebări care vizează conținutul textului; O4 – să citească cu creionul în mână și să completeze jurnalul cu dublă intrare în timpul lecturii; O5 – să folosească cuvintele/expresiile noi în alte contexte, făcând dovada înțelegerii acestora; O6 – să explice scrierea ortografică ia/i-a; O7 – să identifice cel puțin trei efecte pentru o acțiune (o cauză) care declanșează lanțul evenimentelor din textul narativ: „La 4 ani, Zamfira găsește o carte poștală pe prispa casei.”
STRATEGII DIDACTICE	STRATEGII DIDACTICE
Resurse procedurale: conversația, citirea explicativă, explicația, demonstrația, predicții cu titlu dat, primele impresii, joc didactic: adevărat – fals, desenează coperta, cauză-efect.	Resurse procedurale: conversația, citirea explicativă, explicația, predicții cu titlu dat, primele impresii, lectura activă cu creionul în mână, jurnalul cu dublă intrare, cauză-efect.
Resurse materiale: acordurile clasei, cartea „Bicicleta fermecată”, jurnalul de învățare, textul scris al poveștii, instrumente de scris, tablă, marker.	Resurse materiale: acordurile clasei, cartea „Bicicleta fermecată”, jurnalul de învățare, textul scris al poveștii, instrumente de scris, tablă, marker.
Forme de organizare: frontal, individual, în perechi, pe grupe.	Forme de organizare: frontal, individual, în perechi, pe grupe.

Momentele lecției/timp alocat	Ob. Op.	Conținut instructiv-educativ	Strategii didactice			Evaluare
			Resurse procedurale	Mijloace de învățământ	Forme de org.	
Moment organizatoric 5’		I+III Asigurarea climatului și a resurselor necesare desfășurării lecției. Reamintirea acordurilor clasei.	Conversația	Acordurile clasei	Frontal	Observarea sistematică a comportamentului elevilor
Captarea atenției 5’	O1 O1	I+III Captarea atenției se realizează printr-o scurtă istorisire din viața profesorului: o amintire din propria copilărie, despre ciorapi de lână. Predicții cu titlu dat, în perechi: <i>Ce legătură credeți că au ciorapii de lână cu subiectul lecției?</i>	Citirea explicativă – 1.deschiderea universului de idei și apropierea tematică de text Predicții cu titlu dat	o pereche de ciorapi de lână	Frontal În perechi	Observarea răspunsurilor date de elevi

	O3 O3	<u>Verificarea înțelegerii textului</u> <i>Când se petrece acțiunea? Unde? Care sunt personajele? Ce problemă are Zamfira? Cine o ajută pe Zamfira?</i>	<u>Verificarea înțelegerii de bază a textului</u> <i>Când se petrece acțiunea și unde? Care sunt personajele? Ce problemă are Zamfira? Cine o ajută pe Zamfira?</i>	Citirea explicativă – 4.discuție prin care se verifică înțelegerea textului		Frontal	Observarea sistematică
	O4 O4	<i>clasa I – activitate directă</i> <u>Joc didactic: A – F</u> Se formulează enunțuri pe marginea textului, iar răspunsul copiilor va fi în termeni de <i>Adevărat sau Fals.</i> / Se pot formula și de către copii enunțurile: <i>Zamfira a găsit pe prispa casei un bilet. Zamfira a desenat o bicicletă. Zamfira s-a gândit să împletească ciorapi pentru a aduna bani.</i>	<i>clasa a III-a – activitate independentă</i> <u>Lectura activă cu creionul în mână</u> Elevii vor citi activ textul, cu creionul în mână, și vor sublinia cuvinte/expresii necunoscute, apoi vor completa jurnalul cu dublă intrare cu: comentarii/ legături între text și experiența lor.	<u>Joc didactic</u> <i>Adevărat – Fals</i> Jurnalul cu dublă intrare	Cartea „Bicicleta fermecată” Jurnalul de învățare Textul adaptat scris pe o foaie A4, cu coloană liberă în dreapta paginii	Frontal Individual	Aprecierea capacității copiilor de a face legături între text și experiența lor
	O5 O5 O6	<i>clasa I – act. independentă:</i> <i>Desenează coperta acestei cărți, așa cum ți-o imaginezi, după ce ai ascultat textul.</i>	<i>clasa a III-a – act. directă</i> Se identifică și se explică cuvintele/expresiile noi. Se integrează în enunțuri. Moment de scriere ortografică (ia/i-a explicarea scrierii).	<i>„Desenează coperta”</i> <i>Munca independentă</i> Explicația Exercițiul	Dicționar	Individual Frontal	Aprecierea capacității de a face conexiuni Observarea sistematică
Obținerea performanței 6’	O7 O7	I+III <u>Cauză-Efect în lanț</u> <u>Acțiunea (Cauză):</u> <i>La 4 ani, Zamfira găsește o carte poștală pe prispa casei.</i> Efect 1 (cauză pentru efect 2)		Cauză-Efect		În grupuri mici: I+ III	
Încheierea activității 2’		I+III Se apreciază activitatea elevilor pe parcursul orei, implicarea și modul de rezolvare a sarcinilor. Se propune antrenamentul pentru acasă.		Conversația		Frontal	Aprecieri verbale frontale

Metodele și procedeele împreună cu tipul de interacțiune sunt elemente strategice care se individualizează la nivelul fiecărui profesor. Selecția și aplicarea lor depinde de mulți factori:

- ✓ de caracteristicile colectivului de elevi,
- ✓ de competențele urmărite,
- ✓ de timpul avut la dispoziție,
- ✓ de momentul folosirii,
- ✓ de resursele materiale disponibile,
- ✓ de experiența și personalitatea profesorului etc.

Cercetările arată că utilizarea unui registru de strategii cât mai diversificat, poate duce la acoperirea multor nevoi, ușurând mult predarea-învățarea și evaluarea în clasele simultane. [23]

În învățământul simultan (și nu numai), cu cât îi învățăm pe copii **să învețe să învețe** și **să învețe prin cooperare**, cu atât activitatea va fi mai eficientă.

Prezentăm în continuare câteva metode și tehnici interactive, pe care profesorii cu clase simultane din diverse colțuri ale țării le aplică deja de mai mulți ani. Rezultatele nu au întârziat să apară chiar de la finalul primului an, **acolo unde au fost aplicate cu consecvență**.

1. Rutine de gândire vizibilă:

Văd....Cred că.....Mă întreb...,

Aud....Cred că.....Mă întreb...,

Simt....Cred că.....Mă întreb...

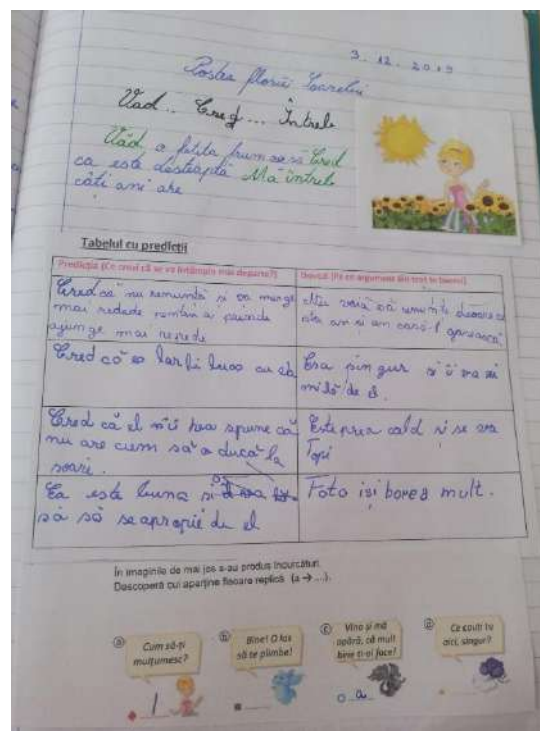
Se folosesc cu toți elevii, înainte de citirea unui text.

The See Think Wonder thinking routine was developed by Project Zero, a research center at the Harvard Graduate School of Education.

2. **Predictii:** cu copertă dată (imagine), cu titlu dat, cu cuvinte cheie, cu obiecte care au legătură cu textul citit.

Se folosesc oral cu toți elevii, înainte de citirea unui text. Întrebări: *Despre ce crezi că va fi vorba?* sau *Ce se va întâmpla mai departe?* *Pe ce te bazezi?* sau *Ce dovezi ai?*

Cu elevii care au învățat să scrie, se pot completa tabele cu predicții în scris.

3. Brainstorming: cu cuvinte, cu desene/simboluri vizuale, combinate.

Brainstormingul (sau *asaltul de idei*) constă în formularea cât mai multor idei – oricât de nerealiste ar putea părea - ca răspuns la o situație/o întrebare etc.

Se folosește înainte de citirea textului, în prelectură.

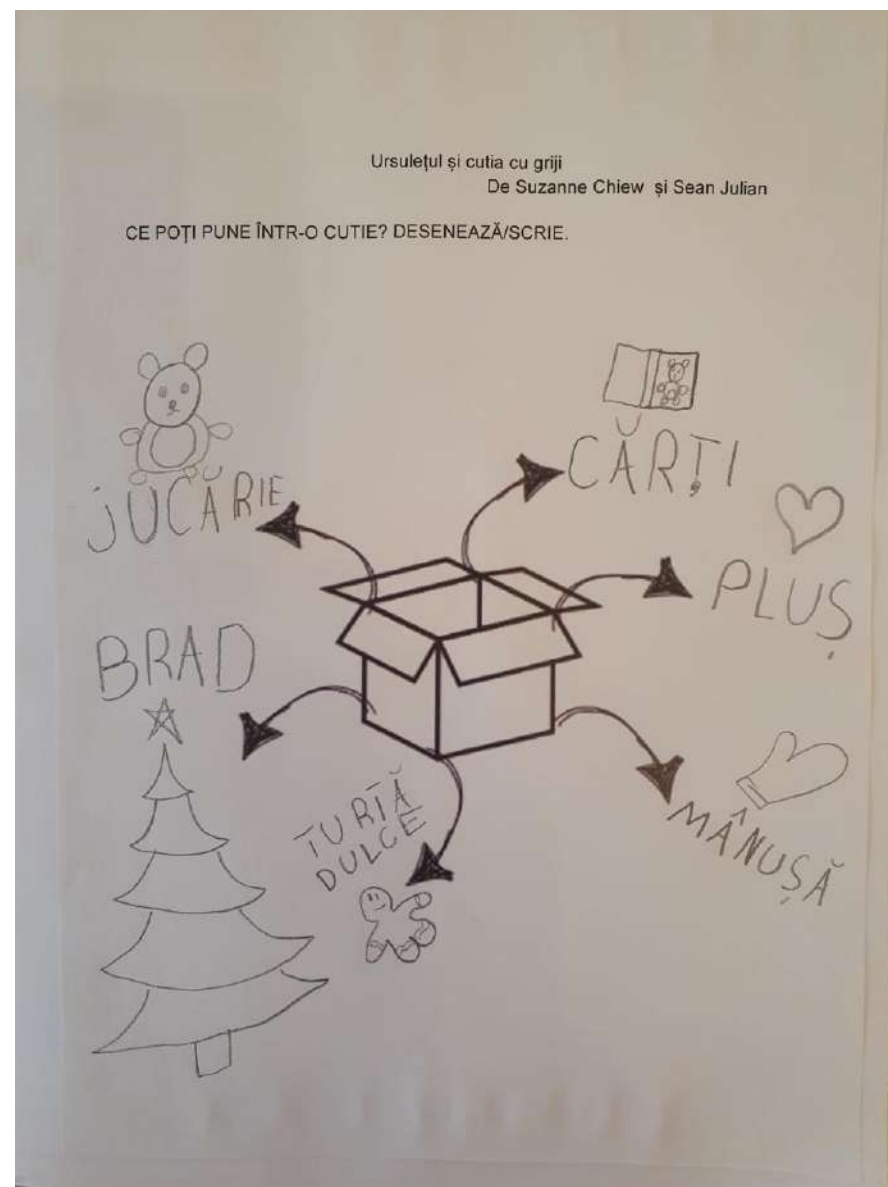
4. Ciorchine: variantă de brainstorming prin care se stimulează găsirea conexiunilor dintre idei și care presupune următorii pași:

- Se scrie subiectul/tema (care urmează a fi cercetată) în mijlocul foii de hârtie;
- Se notează toate ideile în legătură cu tema respectivă;
- Pe măsură ce apar idei noi, se trag linii între toate ideile care par a fi conectate.

Se folosește înainte de citirea textului.

5. Explozia stelară

În centrul stelei se va trece problema ce urmează a fi studiată. De jur-împrejur se formulează cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Aceste întrebări pot genera altele la rândul lor, care cer gândire profundă. Se lucrează în grupuri mici. Membrii grupurilor alcătuiesc o listă cu cât mai multe și mai diverse întrebări. Se apreciază munca în echipă și elaborarea celor mai interesante întrebări.

6. Știu...Vreau să știu.....Am aflat...De unde am aflat...(se folosește la texte informative)

Cu grupuri mici sau cu întreaga clasă, se trece în revistă ceea ce elevii știu deja despre un anumit subiect și apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în lecție.

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM AFLAT	DE UNDE AM AFLAT

7. SINELG (se folosește la texte informative)

„Sistemul interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și gândirii” (SINELG) este o modalitate de codificare a textului, cu simboluri agreate împreună cu elevii, care permite celui care învață să citească și să înțeleagă în mod activ și un anumit conținut. Este ideală pentru munca independentă la Istorie, Geografie, Științe, Educație civică etc.

✓	-	+	?

- cunoștințe pe care elevii le știau deja și sunt confirmate de text ✓
- cunoștințe pe care elevii le știau altfel, din alte surse- infirmate /contrazise de text –
- cunoștințe noi, neîntâlnite până acum +
- cunoștințe incerte, confuze, care merită să fie cercetate ?

8. Notițe de trei stele

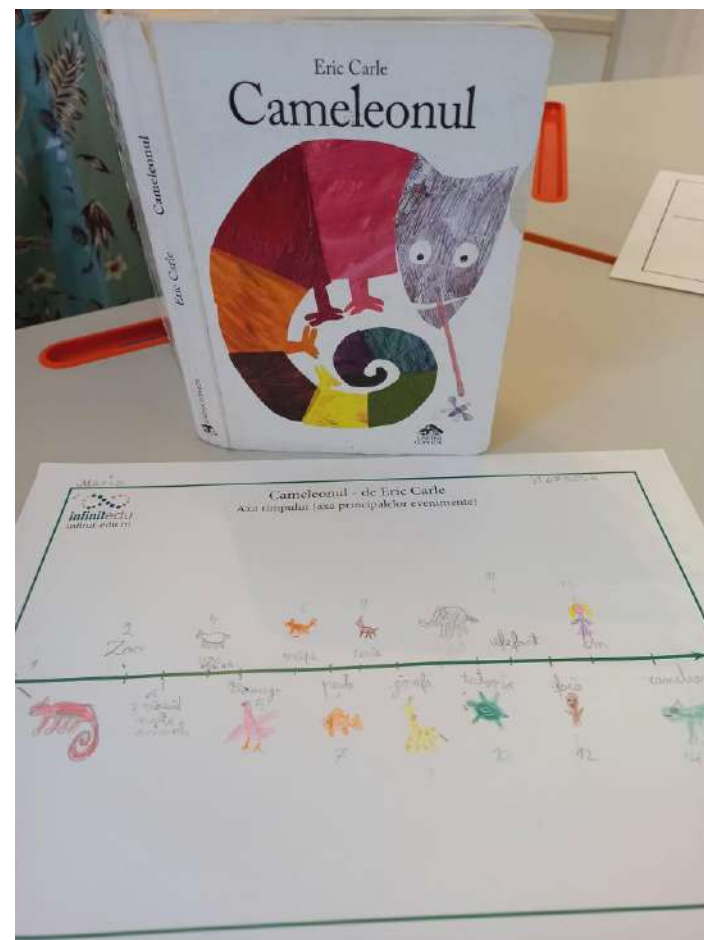
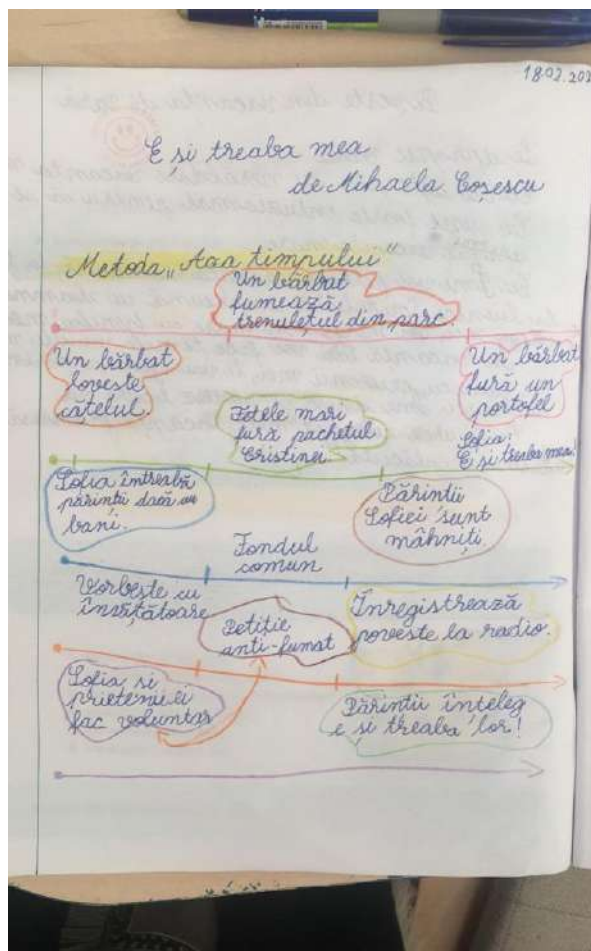
	★	★ ★	★ ★ ★
<i>Pune o întrebare</i>			
<i>Fă un comentariu</i>			
<i>Fă o legătură</i>			

9. Axa principalelor evenimente

Constă în înșirarea pe o axă orizontală a momentelor importante ale unui text narativ literar, în ordinea desfășurării acestora.

Se folosește pentru formarea deprinderii de a formula idei principale, după citirea textului.

Elevii mari scriu enunțuri, cei mici desenează sau scriu cuvinte cheie.

10. Organizatori grafici: diagrame, tabele, harta textului etc.

Organizatorul grafic presupune esențializarea unui conținut, prin schematizarea, sistematizarea și vizualizarea ideilor. Prin intermediul organizatorului se obțin:

- eliminarea redundanței din informație
- structurarea informației
- reprezentarea vizuală a unor noțiuni, fenomene, concepte.

11. Activitatea dirijată de lectură (ADL)

Înainte de citirea textului, profesorul formulează o întrebare. Elevii trebuie să descopere răspunsul la întrebare, ascultând cu atenție textul sau citind conștient, cu creionul în mână.

**12. Harta spațiului
imaginar** – este un desen
cu detalii/simboluri
vizuale, prin care elevii
redau spațiul pe care și-l
imaginează, legat de un
anumit moment al
narațiunii.

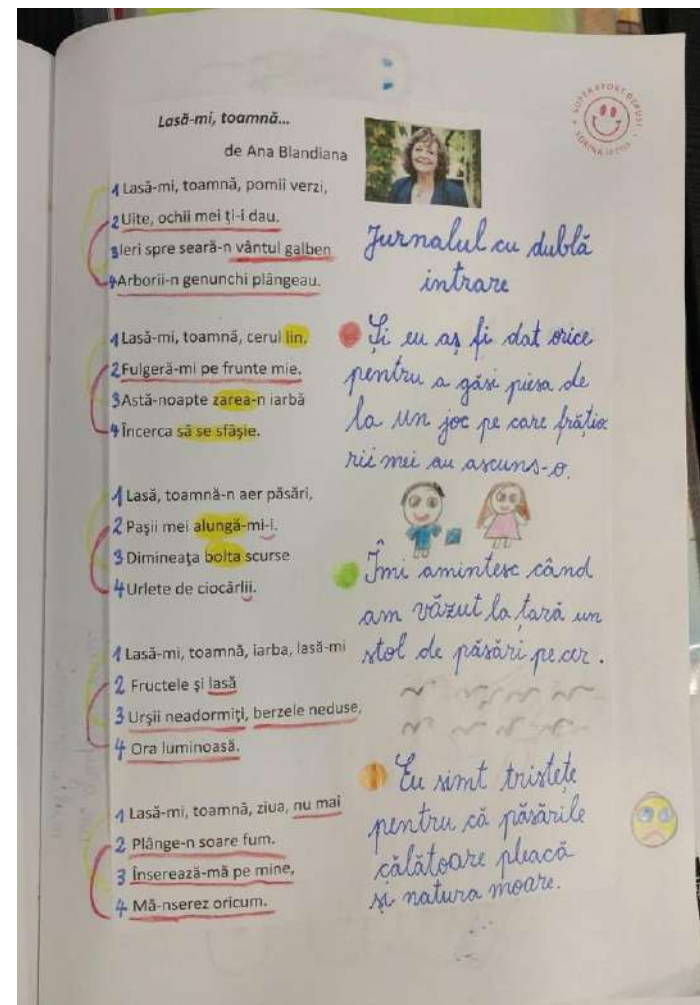
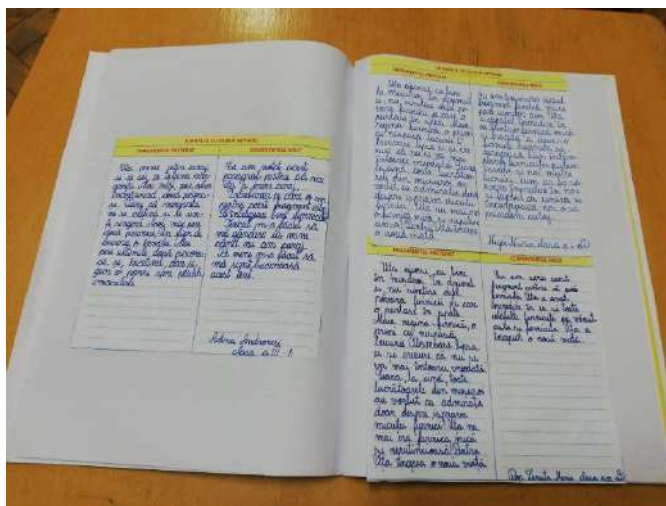
13. Predarea reciprocă

Colectivul se împarte în
funcție de părțile textului.
Fiecare grup studiază
fragmentul care îi revine
și îl explică apoi colegilor.

**14. Gândiți/Lucrați
în perechi/Comunicați**
Profesorul formulează o
întrebare sau o sarcină
pe marginea textului
citit. Elevii se gândesc
individual și-și notează
ideile care le vin în
mintă. Se formează apoi
perechi și fiecare îi
împărtășește colegului
răspunsul. Câteva
perechi pot comunica
întregii clase opiniile
formulate.

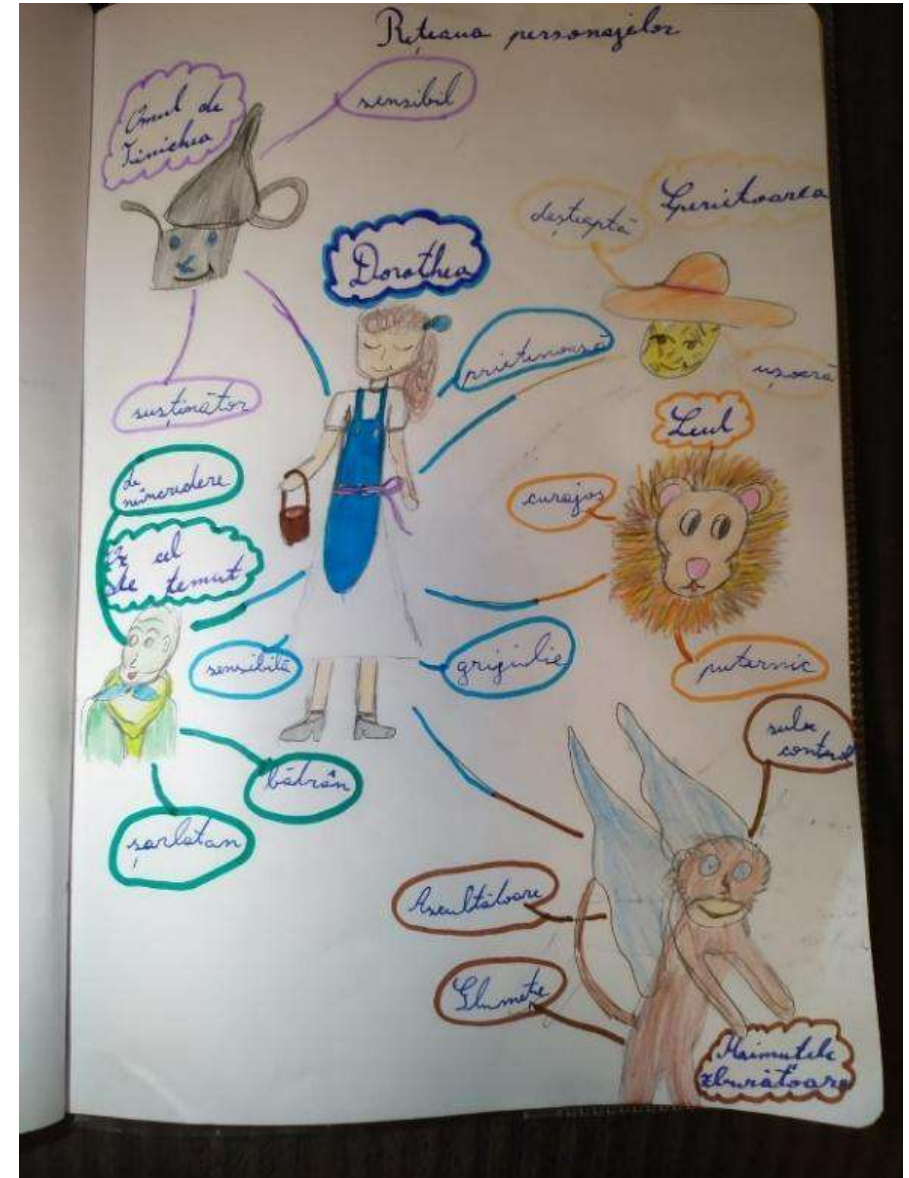
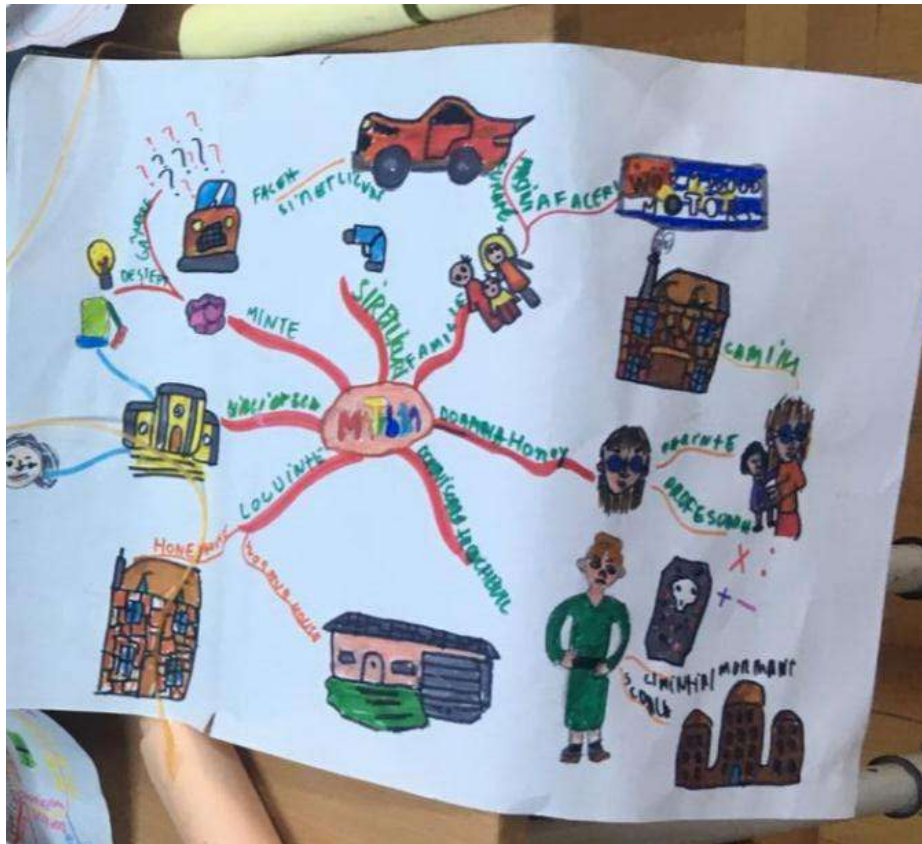
15. Jurnalul cu dublă intrare - este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria curiozitate și/sau experiență. Se pot nota ideile pe marginea textului citit sau se pot transcrie fragmente preferate în coloana unui tabel; în coloana alăturată se argumentează alegerea făcută și legătura cu propria experiență, emoțiile etc.

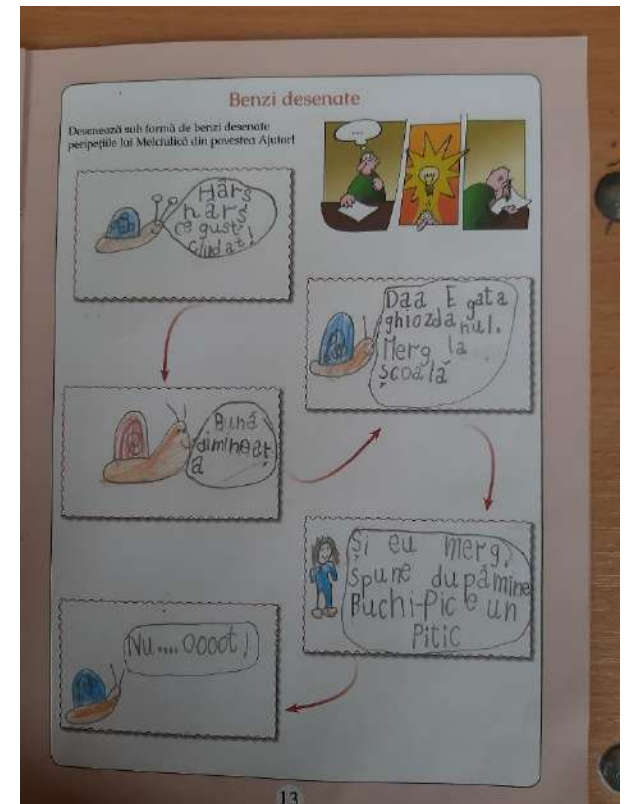
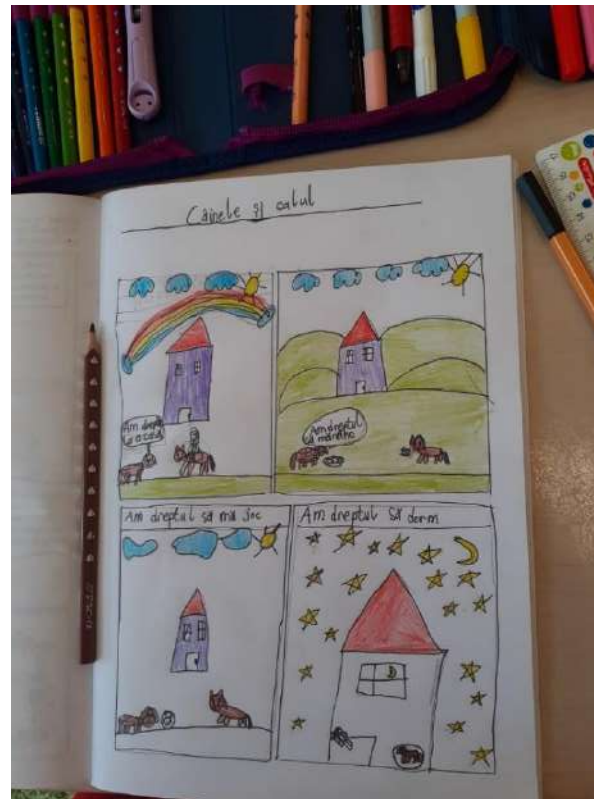
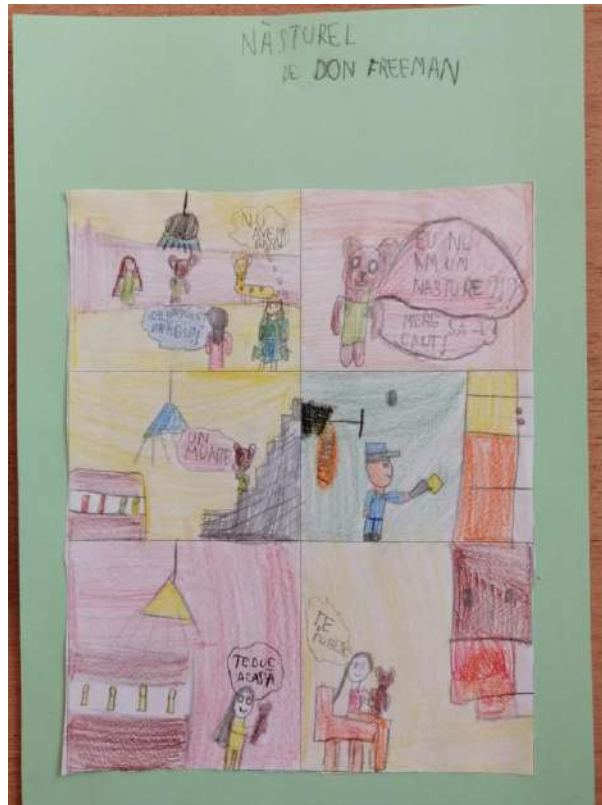
16. Harta conceptuală se folosește mai ales la textele nonficțiune (științe, istorie, geografie etc.) pentru a sistematiza toate ideile importante/cunoștințele despre un subiect/un concept.

Elevii care nu știu să scrie pot folosi desenul.

17. Rețeaua personajelor și acțiunile lor – este un organizator grafic prin care se pregătește caracterizarea de personaj.

18. Povestirea prin benzi desenate

19. Matricea de analiză semantică

Se folosește la textele informative și constă în compararea caracteristicilor conceptului mai puțin cunoscut, cu altele mai cunoscute de către elevi.

	Trăiește în apă/trăiește pe uscat	Se mișcă în salturi scurte/ zboară/ înoată/ merge	Își folosește aripile pentru zbor/înot/altele
Găina			
Crapul			
Pinguinul			

Știați că....

- ✓ “Copiii au trei educatori: adulții, alți copii și mediul fizic în care acționează”, spunea Loris Malaguzzi, fondatorul sistemului educațional Reggio Emilia.
- ✓ Copiii învață mai mult într-un spațiu curat, ordonat, neaglomerat vizual, în care se pot mișca ușor și în care obiectele au un scop clar de învățare (nu sunt expuse ca la muzeu și ei, copiii, nu le pot folosi).
- ✓ Lucrările expuse pe pereți ar trebui să prezinte/reprezinte munca copiilor și povești care îi implică; această practică le dovedește că ceea ce ei au creat este important și că doriți să împărtășiți progresul/efortul lor.
- ✓ Mediul din sala de clasă spune întotdeauna o poveste. Opriți-vă și reflectați la povestea pe care o spune acum sala în care vă desfășurați activitatea alături de copii. Sunt elemente care le stârnesc curiozitatea, care îi ajută să interacționeze, să-și pună întrebări, să învețe despre frumos? A venit oare primăvara peste colajele de iarnă și peste oamenii de zăpadă?
- ✓ Clasa ar trebui să ofere experiențe reale. Copiii vor să fie luați în serios și vor oportunități de a face lucruri reale. Ce instrumente aveți pentru ca ei să descopere sensul proceselor și fenomenelor în lumea din jurul lor?
- ✓ Toți copiii au nevoie să fie văzuți și apreciați în spațiul în care învață. Cum stau în bănci? Întotdeauna la fel? Copiii petrec mult timp la școală, așa că este important pentru ei să fie într-un spațiu care este primitiv și care spune: "Te văd".

Un spațiu gândit special, astfel încât copiii să interacționeze cu el în folosul LOR, presupune multă muncă de observare atentă a modului în care aceștia percep și folosesc mediul zi de zi. Crearea lui ar trebui să țină seama de anumite principii (cum sunt cele promovate de Reggio, de exemplu): învățare activă, flexibilitate, colaborare, estetică și funcționalitate [24].

În cele mai multe săli de clasă din România există mobilier dispus pe rânduri, care ocupă tot spațiul și care favorizează doar modul de lucru frontal, cu interacțiuni reduse între elevi. Numărul foarte mare de elevi și spațiile foarte mici sunt principalele motive pentru care nu se optează pentru alte soluții. Și totuși, în locațiile în care numărul de copii/elevi și spațiul ar permite, tot nu se reorganizează diferit mobilierul. De ce oare?

În activitățile pe care le-am desfășurat în clasele simultane din județul Giurgiu, am optat pentru a desfășura activitățile de învățare în diverse moduri, astfel încât să folosim punctele forte ale colectivelor cu elevi de vârste diferite, cum ar fi învățarea socio-emoțională și etică. Iar interesul lor pentru învățare s-a văzut pe loc. Iată câteva exemple:

Colectivului de elevi din clasele CP și a II-a le-am citit aceeași poveste la Dezvoltare personală.

Pentru o bună vizibilitate, am ales o carte uriașă și am adus scaunele în semicerc, în fața băncilor.

Copiii iubesc să interacționeze unii cu ceilalți! Învățarea se întâmplă mai ușor datorită relațiilor. Iar comunicarea cu adulții în astfel de zone se face non-directiv. Este una apropiată, nonformală, fără bariere. Stând alături de copii, fără catedră și bănci interpuse, adultul are posibilitatea să le vorbească copiilor de la același nivel. Schimbarea modului de comunicare poate duce la mărirea eficienței învățării.

Într-un mod autentic, are loc nu numai o dezvoltare cognitivă, ci și una emoțională și socială. Pas cu pas se construiește sentimentul apartenenței la o comunitate.

Într-un spațiu în care există mai multe zone de explorare, învățarea devine activă. Copiii aleg să cerceteze ceea ce le captează atenția. Varietatea resurselor facilitează acumularea de informații prin toate organele de simț și stimulează diferite tipuri de comportamente. Se exersează direct responsabilitatea, grija față de sine, grija față de ceilalți, grija față de mediul în care copiii învață.

În măsura în care este posibil și atunci când este colaborare și înțelegere între profesorii care folosesc aceeași sală de clasă în două schimburi, resursele pot fi atent selectate și lăsate la îndemâna copiilor (nu încuiate în dulapuri), în recipiente transparente, etichetate, sortate după materiale, culori, texturi, forme, mărimi, culori, utilitate etc.

În felul acesta îi cheamă să le descopere și îi învață ordinea.

Tot spațiul este oglinda acțiunilor și a interacțiunilor.

Atunci când le acordăm, copiilor, pe rând, responsabilitatea de a avea grijă de resurse, comportamentele și grija se dezvoltă.

Sigur, nu peste noapte. Se vor pierde zeci de creioane, gume, ascuțitori, etc., până când obiceiul de a avea grijă de lucrurile comune se va învăța.

Dar merită efortul, mai ales la copiii care nu au de unde să învețe astfel de bune obiceiuri acasă.

Expozițiile temporare sunt prilej de bucurie a unei învățări duse la bun sfârșit, dar și prilejuri de feedback critic și de reflecție pentru proiectele următoare. Totul este să nu uităm că sunt temporare și primăvara să nu se suprapună peste iarnă, vara peste primăvară și tot așa.

De foarte mare impact sunt expozițiile în care copiii se cunosc între ei prin ceea ce comunică și vizual despre propria persoană.

De exemplu proiectul: *Sunt special/specială!*

Orice proiect am alege, acesta poate implica scrisul, pentru elevi care știu să scrie și desenul, pentru cei care nu știu să scrie încă.

„Spațiul arhitectural nu este doar un jucător activ în influențarea învățării și dezvoltării, ci este și un instrument specific de cunoaștere critică, culturală și imaginativă a realității. Organizarea spațiului înseamnă organizarea metaforei cunoașterii.” [25].

- [1] M. Ronksley-Pavia, G. M. Barton, D. Pendergast (2019), Multiage Education: An Exploration of Advantages and Multiage Education: An Exploration of Advantages and Disadvantages through a Systematic Review of the Literature, Australian Journal of Teacher Education, 44(5), <https://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=3968&context=ajte>
- [2] Embracing Diversity: Toolkit for Creating Inclusive, Learning-Friendly Environments Specialized Booklet 4: Practical Tips for Teaching Multigrade Classes (2015), UNESCO Bangkok Office, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000220101>
- [3] C. Mulryan-Kyne (2007), The preparation of teachers for multigrade teaching, Teaching and Teacher Education (23/4) <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0742051X06001983>
- [4] N. Saqlain (2015), A Comprehensive Look at Multi-Age Education, Journal of Educational and Social Research, MCSER Publishing, Rome-Italy (5/2), https://www.academia.edu/15059893/A_Comprehensive_Look_at_Multi_Age_Education
- [5] M. Shalom, E. Luria, T. Schrei, C. Shaham (2021), Vision versus reality in a multiage class from an international perspective, Kournal of the European Teacher Education Network (46-71), <https://etenjournal.com/wp-content/uploads/2021/08/2021-3-210816-multi-age-class-from-an-international-perspective-jeten-final-version.pdf>
- [8] Multi-age education - Teaching and learning resource (2023), Queensland Curriculum & Assessment Authority, https://www.qcaa.qld.edu.au/downloads/aciqv9/general-resources/planning/ac_multi-age_ed_teach_learn_assess.pdf
- [12] B. Kalender, E. Erdem (2021), Research Article Challenges faced by classroom teachers in multigrade classrooms: A case study, Journal of Pedagogical Research, <https://www.ijopr.com/download/challenges-faced-by-classroom-teachers-in-multigrade-classrooms-a-case-study-11406.pdf>
- [14] V. Ratanjee (2025), Preparing The Future Workplace For Generation Beta: Why We Must Start Now Forbes, https://www.forbes.com/sites/vibhasratanjee/2025/01/03/preparing-the-future-workplace-for-generation-beta-why-we-must-start-now/?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=Introducing%20Generation%20Beta&utm_campaign=Gen%20Beta%20release

- [15] Ordin nr. 3036/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea claselor în regim simultan, https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2024/OM_3036_2024.pdf
- [16] Metodologia de organizare a claselor din învățământul preuniversitar în regim simultan
- [17] Noul Curriculum Național. Repere conceptuale și metodologice- Ghid, CNC, 2002
- [18] Sinteze de pedagogie. Ghidul profesorului din învățământul primar simultan, Învățământul primar simultan între necesitate și oportunitate, Ion Albulescu, DPH, 2020
- [19] Willingham, D. T. (2008, Summer). What is Developmentally Appropriate Practice? American Educator, pp. 34-39.
- [20] Flynn, E., O'Malley, C., & Wood, D. (2004). A longitudinal, microgenetic study of the emergence of false belief understanding and inhibition skills. Developmental Science, 7(1), 103-115. Flynn, O'Malley, & Wood, 2004; Siegler, 1995
- [21] <https://www.aspireteachers.ro/noutati/2025/2/20/sase-principii-cognitive-pentru-toti-profesorii>
- [22] Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național, Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți - CRED, București 2020
- [23] Predarea simultană, Proiectul pentru învățământul rural, București 2005
- [24] Strong-Wilson, T., & Ellis, J. (2007). Children and place: Reggio Emilia's environment as third teacher. Theory into Practice
- [25] Pezzetti, L. (2010). Space-Places and Third Teacher: The Issue of Architectural Space in the Age of Knowledge Cities and Schools 3.0
- <https://www.canva.com/>